

Gymnasieutbildning i Fyrbodal 2024

Antagning, fullföljda studier
och kompetensförsörjning

Innehåll

Inledning	3
Samverkan mellan utbildning och arbetsliv i Fyrbodal	4
Nätverken	4
Kompetensförsörjning	6
Delregional kompetensförsörjning	6
Branschråd och college	6
Praktik i Fyrbodal	6
Yrkesambassadörer	7
Fullföljda studier	7
Demografi	8
Planering av gymnasial utbildning	8
Dimensionering av utbildning	9
Gymnasieskolan antagningsåret 2024	10
Antagning Fyrbodal – en gemensam gymnasieantagning	10
Avtal i Fyrbodal gällande gymnasieskolan	10
Gymnasieskolor i Fyrbodal	11
Utbildningsutbud 2024	11
Utbud i Fyrbodal 2024 i förhållande till rekommendationer i Skolverkets planeringsunderlag	12
Skolor och utbildningar i Antagning Fyrbodals område 2024	13
Resultat från antagningsåret 2024	14
Antal sökande	17
Behörighet till nationellt program	17
Meritvärde i årskurs 9	18
Nationell jämförelse	21
Könsskillnad	22
Antagna förstahandsval	22
Introduktionsprogram	22
Fullföljda gymnasiestudier – genomströmning	26
Skolavhopp, KAA och UVAS	26
Gymnasieexamen inom 3 år	27
Hur går det för IM-elever?	28
Behörighet till högre studier	28
Efter gymnasiet	32
Behov av arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning	32
Vidare studier efter gymnasieskolan	32
Avslutning – slutsatser och rekommendationer	34
Utbud i Fyrbodal	34
Behörighet, söktryck och antagning till gymnasieskolan i Fyrbodal	34
Genomströmning, IM, KAA och skolavhopp	34
Efter gymnasieskolan	35
Referenser	36

En skola för alla – oavsett var man bor

Gymnasieskolan är ett viktigt steg till ett bra jobb och ett gott liv. Därför är det oerhört viktigt att alla ungdomar får de bästa förutsättningarna att välja den utbildning man vill oavsett var man bor.

Den här rapporten har som syfte att sprida kunskap om gymnasieskolan inom Fyrbodalsområdet, men fungerar även som ett diskussionsunderlag med arbetslivet. Vår förhoppning är att rapporten ska kunna användas som underlag vid dialog om planering och dimensionering av gymnasieutbudet samt kunna bidra till en bättre kompetensmatchning på arbetsmarknaden inom Fyrbodal.

Fyrbodals kommunalförbund har i uppdrag av Fyrbodals 14 kommuner att skapa stark samverkan

mellan utbildning och arbetsliv för ett livslångt lärande. Rapporten är direkt kopplad till förbundets verksamhetsplans insatsområden och mål. Tänk dig kraften som genereras när många drar åt samma håll. 14 kommuner i samverkan mot en gemensam målbild. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en konkurrenskraftig och attraktiv delregion där människor, företag och samhällen mår bra och utvecklas. Tillsammans har vi kraften för att göra skillnad – här och nu och för kommande generationer.

Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör

Samverkan om arbete och utbildning i Fyrbodal

Samverkan mellan Fyrbodals kommuner gällande utbildningsfrågor har två huvudfokus: Kompetensförsörjning samt livslångt lärande, där fullföljda studier är en viktig del. Tillsammans möter vi utmaningen med låg utbildningsnivå, att få flera ungdomar att fullfölja sina studier och att få människor att ta del av möjligheten till ett livslångt lärande, som det står i förbundets verksamhetsplan. Denna rapport är ett bidrag i detta arbete.

Denna rapport fokuserar på gymnasieskolan. Fyrbodals kommunalförbund har i sin verksamhetsplan fokus bland annat på kompetensförsörjning, livslångt lärande och fullföljda studier, för att kunna stötta kommunerna i dessa utmaningar. Rapporten vill bidra genom att vara ett underlag för bland annat skolhuvudmän, skolor och politiker som vill veta mer om gymnasieskolan i Fyrbodal, t ex som underlag för planering av kommande (läsårs) utbud av platser på gymnasieskolan.

Detta är första gången denna typ av rapport tas fram i Fyrbodal. Behovet av underlag för att planera och följa upp gymnasial utbildning i samverkan har ökat. Fyrbodals kommunalförbund vill bidra till att möta de behov som finns. Rapporten är framtagen av Antagning Fyrbodal och avdelningen för Kompetensförsörjning.

Att samverka för att ungdomar ska fullfölja sina gymnasiestudier och etablera sig på arbetsmarknaden är viktigt både för individens och samhällets utveckling. Genom att olika aktörer – såsom skola, näringsliv och offentliga aktörer – samarbetar, kan vi skapa bättre förutsättningar för att ungdomar ska klara sin utbildning och varar förberdda för arbetslivet.

Matchningen mellan arbetsmarknadens behov och tillgången till människor med rätt kompetens som vill och kan arbeta är idag inte optimal. Det gäller för många yrken och branscher, mest påtagligt för vård och omsorg samt industri. För att bättre lyckas lösa dessa utmaningar, behövs samverkan mellan olika delar av samhället där utbildningsanordnare är nyckelaktörer.

Nätverk med fokus på utbildningsfrågor

Fyrbodals kommunalförbund processleder ett antal nätverk som på olika sätt har fokus på utbildningsfrågor

Utbildningschefer

I detta nätverk deltar förvaltnings- och/ eller skolchefer från samtliga av Fyrbodals 14 kommuner, samt Kunskapsförbundet Väst för gymnasieskola och vuxenutbildning i Trollhättan och Vänersborg.

Fyrbodals utbildningschefer träffas regelbundet för erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och strategisk utveckling inom utbildningsområdet. Syftet är att samverka och tydliggöra utbildningens betydelse för relevanta aktörer så att regionens invånare kan erbjudas utbildning av god kvalitet.

Utbildningschefsnätverket kan ge uppdrag till andra utbildningsrelaterade nätverk samt till Fyrbodals kommunalförbund, till exempel uppdrag om att bereda, utreda, utvärdera, ta fram förslag eller vara remissinstans för någon fråga som berör utbildning. Nätverket fattar beslut om mellankommunala avtal på utbildningsområdet. Nätverket kan också förorda eller avråda kommunalförbundets medverkan i eller stöd till utbildningsrelaterade projekt och satsningar.

BUN-ordföranden

I detta nätverk deltar ordföranden i de kommunala utbildningsnämnderna i Fyrbodals kommuner. Nätverket fokuserar på omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte kring aktuella utbildningspolitiska frågor i kommunerna samt på nationell nivå. Nätverket träffas 5-6 gånger per år och utgör även ett kollegialt stöd där aktuella skol- och utbildningspolitiska frågor lyfts. Nätverket är formaliserat med beredning och 2 träffar per år sker gemensamt med utbildningschefs nätverket.

Vuxnätverket

Nätverket för vuxenutbildningsansvariga har som syfte att kommunerna genom samverkan ska kunna erbjuda sina kommuninvånare möjlighet till ett livslångt lärande av högsta möjliga kvalitet samt att tillgången och tillgängligheten till utbildning ökar. Nätverket möjliggör erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och kompetensutveckling för kommunala vuxenutbildningar i hela Fyrbodal.

Studie- och yrkesvägledare

Fyrbodals kommunalförbund processleder ett nätverk av kommunala studie- och yrkesvägledare i Fyrbodal. Nätverkets syfte är utbyte av kunskap, erfarenhet samt kollegialt stöd. Varje år arrangerar nätverket företagsbesök/ studiebesök till olika arbetsgivare och branscher, liksom en stor kompetensutvecklingsdag för alla områdets kommunala studie- och yrkesvägledare.

KAA

Det finns ett nätverk för handläggare/ ansvariga för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Fyrbodal, som processleds av kommunalförbundet. En representant från varje kommun deltar. Nätverket ska genom samverkan och erfarenhetsutbyte stärka kommunernas arbete med det kommunala aktivitetsansvaret samt verka för att alla ungdomar inom Fyrbodal ska ha samma möjligheter att återgå till studier eller i en annan aktivitet.

Kompetensförsörjning

Fyrbodals kommunalförbund jobbar med att skapa stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv samt för ett livslångt lärande. Vi arbetar på uppdrag av våra 14 kommuner samt Västra Götalandsregionen med att stärka kompetensförsörjningen för privat och offentlig sektor så att fler snabbare kommer i arbete och självförsörjning.

Delregional kompetensförsörjning

I Västra Götaland finns fyra kommunalförbund (Boråsregionen, Göteborgsregionen, Fyrbodal och Skaraborg), som också fungerar som delregioner. Dessa arbetar med kompetensförsörjning tillsammans med Västra götaland-regionen. Det görs i form av avsiktsförklaringar mellan region och kommunalförbund, som bland annat innefattar delregionala kompetensråd.

Avsiktsförklaringen är inriktad på att åstadkomma en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Parternas samverkan i kompetensförsörjningsarbetet kan också utnyttas i gemensamma prioriteringar och mål för den regionala kompetensförsörjningen.

I Kompetensråd Fyrbodal möts viktiga aktörer som säkerställer Fyrbodals kompetensförsörjning. Här hanteras gemensamma frågor på en strategisk och övergripande nivå. Aktörerna kommer både från privat och offentlig sektor och representerar arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, lärosäten, folkbildning samt statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet.

Samarbetet mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen sker genom den strategiska gruppen för samverkan kring regional kompetensförsörjning och bättre matchning mellan utbud och efterfrågan. Strategiska gruppen bereder frågor gemensamt och säkerställer kunskapsspridning mellan och förankring i alla 49 kommuner och i Västra Götalandsregionen. Tjänstepersoner

”Branschråd är viktiga eftersom de samlar bransch-kunniga för att identifiera branschspecifika utbildningsbehov och kompetenser.

Anki Samuelsson, processledare kompetensplattform

som ingår i strategiska gruppen, rapporterar till ledningen i kommunalförbunden respektive Västra Götalandsregionen.

Branschråd och college

Fyrbodals kommunalförbund processleder tre branschråd: Bygg och anläggning, besöksnäring samt transport. De delregionala forumen kompletterar de program- och yrkesråd som skolorna håller i lokalt genom att arbeta strategiskt och operativt på kort och lång sikt.

Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege har ett större grepp om samverkan genom exempelvis strukturerad samverkan på regional och lokal nivå, kvalitetssäkring av utbildningar och handledare, gemensamt framtagning av mål och regional och nationell samordning.

Branschråden och collegen täcker in 4 av de 5 bristyrkesområden där Skolverket rekommenderar skolhuvudmännen att dimensionera upp sina gymnasieprogram och regionala yrkesvuxutbildningar i Västra Götaland: Bygg och anläggning, Fordon och transport, Industriteknik samt Vård- och omsorg. Besöksnäringen är också en stor och viktig näring i Fyrbodal. El- och energiprogrammets branschområden ingår till viss del i Teknikcollege (inriktning automation), men det finns också ett självständigt El- och installationsnätverk i Fyrbodal, som kommunalförbundet stöttar.

Praktik i Fyrbodal

Dagens elever är framtidens medarbetare. Praktik som en del av utbildning, ger en inblick i arbetslivet och skapar insikter för både elever och arbetsliv. Genom praktiken byggs relationer mellan skola och arbetsliv och det är ett viktigt bidrag till god och hållbar kompetensförsörjning.

Merparten av Fyrbodals kommuner, Högskolan Väst samt några fristående gymnasieskolor har ett samverkansavtal gällande praktiksamordning. Fyrbodals kommunalför-

bund ansvarar för drift och support av det kommun-gemensamma praktikverktyget; praktikplatsen.se. Ett systematiserat arbetssätt kring praktikanskaffning blir ett sätt att kvalitetssäkra praktikhanteringen och att bygga en bas för Samverkan skola-arbetsliv, praktikplatser och praktikplatsen.se kan användas för följande praktiker:

- PRAO, Praktisk arbetslivsorientering – grundskolan
- APL, Arbetsplatsförlagt lärande – gymnasiet och vuxenutbildningen
- LIA, Lärande i arbete – yrkeshögskolan
- VFU, Verksamhetsförlagd utbildning – högskola och universitet
- Feriepraktik

Samverkansavtal finns med Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, som är systemägare av praktikplatsen.se. Fyrbodals kommunalförbund har ett nära samarbete med GR och med de andra regionerna som använder verktyget för att vidareutveckla detta.

Yrkesambassadörer

En stor del av en människas identitet och självbild grundläggs tidigt i livet och det är därför särskilt viktigt att studie- och yrkesvägledningsundervisningen sker redan i skolans lägre åldrar

Konceptet med yrkesambassadörer digitalt är en satsning från Fyrbodals kommunalförbund för att integrera skola med arbetsliv och ge barn och ungdomar motivation och framtidstro. Lärare kan boka in yrkesambassadörer, som digitalt träffar eleverna i realtid. Att genom yrkesambassadörer släppa in "den riktiga världen" i klassrummen, påverkar elevernas syn på vad som faktiskt är möjligt och breddar deras föreställningar om vad tjejer och killar kan arbeta med. Yrkesambassadörerna berättar personligt och direkt om sig själva och sina jobb.

Fullföljda studier

Fullföljd utbildning oavsett om du är barn, ung eller vuxen skapar långsiktiga vinster för individen och för samhället.

Det finns många skäl till att det är viktigt att elever fullföljer sina studier. För ungdomar ger det en bra start i vuxenlivet, förutsättningar för god hälsa, för vidare utbildning och framtidstro. Fullföljda studier ger kompetens, personlig utveckling och självförtroende. Att fullfölja sina studier från grundskola och gymnasieskola, eller sfi och komvux, är ofta en förutsättning för att få jobb, och en förutsättning för att arbetslivet ska kunna rekrytera arbetskraft med rätt kompetens.

Västra Götalandsregionens Regionala utvecklingsstrategi, RUS, har en långsiktig prioritering "Bygg kompetens". RUS innehåller också kraftsamlingar, varav en är fullföljda studier. Inom kraftsamlingen har fyra delregionala kunskapsnoder för fullföljda studier byggts upp för att skapa förutsättningar för hållbart och långsiktigt arbete med fullföljda studier.

Verksamheten Hälsokällan inom Fyrbodals kommunalförbund syftar till att främja barns och ungdomars hälsa och goda uppväxtvillkor. Verksamheten har fullföljda studier som ett av sina fem fokusområden.

Alla verksamheter inom förbundet som på något sätt arbetar med fullföljda studier samarbetar för att få ut mesta möjliga av resurserna. Avdelningarna arbetar tillsammans med att organisera kompetensutveckling på vetenskaplig grund och att skapa forum och mötesplatser för skolans professioner, utifrån de kommunala huvudmännens behov.

Demografi

Fyrbodals befolkning i åldersgruppen 16–20 år förväntas fram till år 2040 ha minskat med totalt -9.2%. Minskningen för flickorna förväntas bli -9.2% och för pojkar bli -9,5%. Lägst befolkning i åldersgruppen förväntas vara år 2040 för åldersgruppen, med 13731 personer.

Planering av gymnasial utbildning

När huvudmän som bedriver utbildning på gymnasial nivå bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas ska de framgent väga in både elevers efterfrågan och

Resultat branschdialoger 2024

■ Branschdialoger hålls årligen med syfte att branschens företrädare ska kunna komma med inspel om framtida kompetensbehov.

- Brist på kompetens och behov av fler sökande till utbildningar syns i alla branschdialoger.
- Dialogerna bekräftar bilden att planering och dimensionering av utbildning endast är en del för att möta kompetensbehov.
- Det behöver vara ett starkare fokus på kvalitet i utbildningarna
- Attraktivitet till utbildningar och yrken återkommer i ALLA dialoger
- Det kräver ökad kunskap om branschen: marknadsföring, samverkan mellan arbetsliv och skola/utbildning, höjd kunskap hos SYV
- Företag/arbetsplatser behöver bättre öppna för prao/praktik/APL
- Programinriktningar – elever går "fel" inriktning

arbetsmarknadens behov. Kunskap om och överblick över vad eleverna väljer för utbildningar och hur det går för eleverna är en förutsättning för att skolhuvudmännen på bästa sätt ska kunna anpassa och utveckla

sina gymnasieutbildningar. Faktorer som kan följas upp och analyseras är t ex söktryck, fyllnadsgrad, könsfördelning, närvaro, avhopp, andel med gymnasieexamen, etablering i arbetslivet och andel som studerar vidare.

Planeringsprocessen är flerårig; Uppföljningen av den senaste antagningen och elevernas val bidrar till beslut om utbud inför läsåret som börjar två år senare.

Detta eftersom beslut om utbud ska göras på en god grund, exempelvis arbetslivets behov, elevernas efterfrågan och demografiska utvecklingen, och förankras i politiken. Exakt hur detta går till kommer att se lite olika ut i de olika samverkansområden för gymnasial utbildning som finns i Fyrbodal från och med 2025.

9 %

färre personer i
åldrarna 16-20 år
fram till 2040 enligt
prognos

Dimensionering av utbildning

Riksdagen beslutade den 16 juni 2022 om ändringar i skollagen när det gäller gymnasial utbildning. Lagändringen trädde i kraft den 1 juli 2023 och gäller utbildningar som påbörjas från och med 2025. Ändringarna ska öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

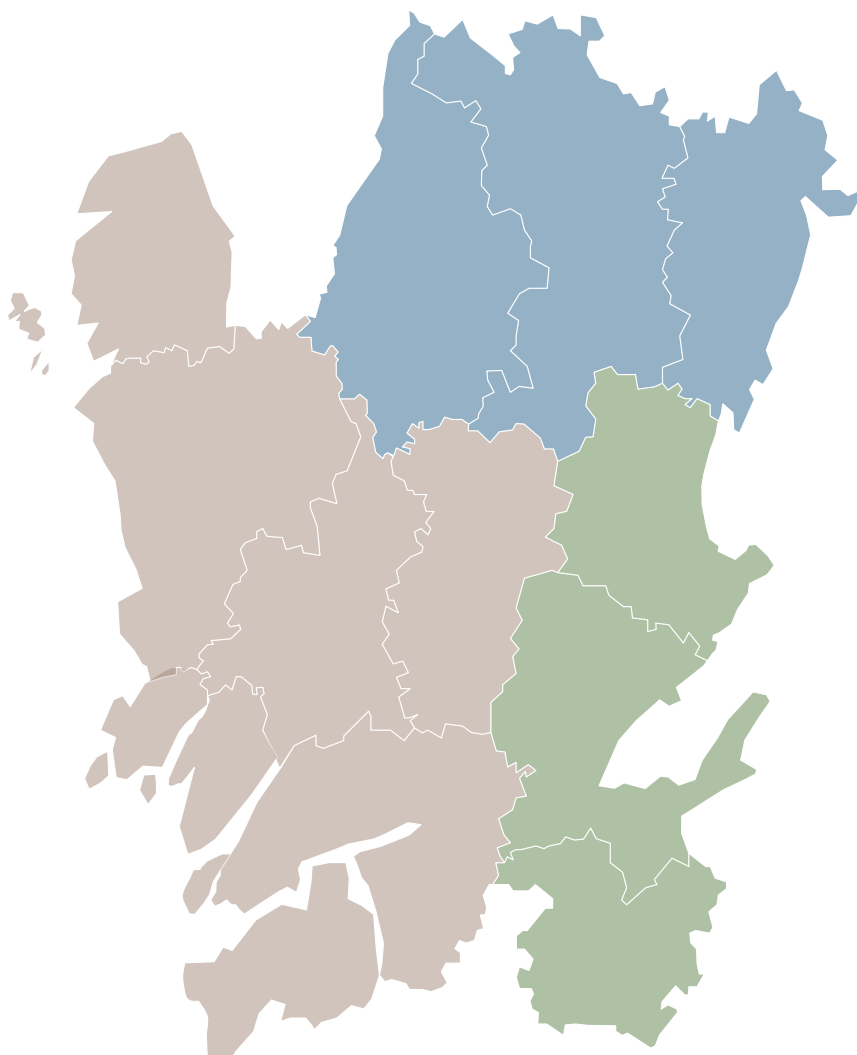
För utbildning som påbörjas 2025 ska hänsyn tas både till arbetsmarknadens behov och ungdomars och vuxnas efterfrågan. Elever som söker till gymnasieskolan ska erbjudas ett allsidigt utbud och få information om vad utbildningen kan leda till. Kommunala huvudmän måste tillsammans med minst två andra kommuner ingå i ett primärt samverkansområde, som tillsammans ska planera, dimensionera och erbjuda gymnasieutbildning och yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna. De primära samverkansavtalen kan kompletteras med sekundära där det bedöms nödvändigt.

I Fyrbodalsområdet har huvudmännen valt att skapa tre primära samverkansområden för gymnasieskolan från

och med 2025:

Västra Fyrbodals gymnasieskolor (Strömstad, Tanum, Färgelanda, Sotenäs, Munkedal, Lysekil, Orust och Uddevalla), Norra Dalsland/3D (Bengtsfors, Åmål och Dals-Ed) samt Kunskapsförbundet Väst (Vänersborg, Trollhättan) med Mellerud.

Fyrbodals kommunalförbund ger processtöd i primärområdenas utvecklingsprocesser samt i delregionala dialoger. Huvudmannarepresentanter på Fyrbodalsnivå samt i de primära samverkansområdena behöver också göra gemensamma bedömningar av om utbildningsutbudet är rätt dimensionerat i förhållande till arbetsmarknadens behov samt lösa frågor som uppstår mellan de primära samverkansområdena.

Gymnasieskolan – antagningsåret 2024

Antagningskansliets uppgift är att på ett effektivt sätt organisera kommunernas antagningsarbete.

Antagning Fyrbodal – en gemensam gymnasie- antagning

I Fyrbodal har 13 kommuner valt att samverka kring antagning till gymnasieskolan och sedan 2014 finns ett gemensamt kansli, Antagning Fyrbodal. Via kansliet görs antagning till tolv kommunala och elva fristående huvudmän. Elever folkbokförda i Åmål söker via antagningskansliet i Karlstad. Det medför att avsnitten om utbud, söktryck, antagning etc omfattar 13 kommuner i Fyrbodal.

Syftet med det gemensamma kansliet är att samordna processer och rutiner och att säkerställa likvärdighet för såväl skolor som för elever. Ett gemensamt kansli möjliggör också en hög tillgänglighet. Arbetet bedrivs med stor integritet och rättssäkerhet för eleverna.

Antagning Fyrbodal arbetar med:

- Tolkning och handläggning av antagningsfrågor
- Utbildning om antagningsprocessen för studie- och yrkesvägledare, administratörer m. fl.
- Information till elever och föräldrar via hemsida, utskick, e-post och telefon
- Administrering av det gemensamma antagnings-systemet Indra
- Framtagning av statistik till press, huvudmän m. fl.
- Utveckling av Indra och antagningsrelaterade

frågor tillsammans med gymnasieantagningen i Göteborgsregionen

- Framtagning av underlag för dimensionering av gymnasieskolan

Antagning Fyrbodal ansvarar för antagningen till alla nationella program på gymnasiet samt programinriktat val och yrkesintroduktion utformat för grupp av elever. Huvudmännen i området ansvarar själva för antagningen till introduktionsprogram utformat för enskild elev, vilket dock också hanteras i Indra.

*"Genom ett gemensamt kansli
skapas förutsättningar för en likvärdig
gymnasieantagning för alla elever i
vår region."*

*Helen Lindberg, handläggare
Antagning Fyrbodal*

Sedan 2021 sker ansökan och antagning till anpassad gymnasieskola via Antagning Fyrbodal och Indra.

Avtal i Fyrbodal gällande gymnasieskolan

Sedan 2016 finns avtal om fritt sök vilket har sin grund i en gemensam strävan att erbjuda alla elever som bor i de avtalsslutande kommunerna ett brett, likvärdigt och attraktivt utbildningsutbud av hög kvalitet. Syftet är att alla elever ska ges goda möjligheter att få sitt

förstahandsval av skola och program tillgodosett. Fyrbodals elever prioriteras före sökande från kommuner utanför området till nationella program och introduktionsprogram utformade för grupp. Utöver detta finns också ett samverkansavtal mellan samtliga kommuner i regionen och VGR gällande naturbruksutbildningar.

Antagningsåret - rutiner

Gymnasieskolor i Fyrbodal

I Fyrbodal finns kommunal gymnasieskola i samtliga kommuner, fränsett Färgelanda. Nationella program erbjuds dock inte på samtliga skolor. På fyra av de kommunala skolorna finns endast introduktionsprogram. I regionen finns också kommuner som har fler än en kommunal skola. De fristående skolorna i vårt område är till stor del lokaliserade till de större orterna, även om undantag finns.

I Antagning Fyrbodals område finns det fyra skolor med kommunal huvudman som endast erbjuder yrkesprogram. Åtta av de kommunala skolorna erbjuder både yrkesprogram och högskoleförberedande program medan fyra av dem endast erbjuder introduktionsprogram. När det gäller fristående skolor finns det tre skolor som endast erbjuder högskoleförberedande program och sex som endast erbjuder yrkesprogram.

Utbildningsutbud 2024

En viktig del i samverkan är att samtliga elever i Fyrbodals område ska ha tillgång till ett brett och attraktivt utbildningsutbud. Inom gymnasieskolan finns 18 nationella program, sex är högskoleförberedande och tolv är yrkesprogram. Inom programmen finns förutom inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns dessutom lärlingsvarianter.

I Fyrbodal erbjuds 17 av de nationella programmen, fränsett det humanistiska programmet som närmast finns i Göteborgsregionen. Av de 60 inriktningar som erbjuds inom ramen för programmen, finns flertalet av dessa inom vårt område. Några av dem erbjuds dock endast som lärlingsvariant. Det är endast en handfull av inriktningarna som inte erbjuds överhuvudtaget, och elever som söker dessa utanför området är få. Följande erbjuds varken hos kommunal eller fristående huvudman i Fyrbodal.

- **EEENE**, El- och energiprogrammet; energiteknik

Oktober

I **oktober** registrerar huvudmännen sitt planerade utbildningsutbud och de avlämnande skolorna för över elevuppgifterna till Indra.

December

I början av **december** öppnar ansökan och eleverna kan börja logga in och lägga till val. I slutet av månaden förs HT-betygen över från skolorna.

Februari

I **februari** stänger ansökan och Antagning Fyrbodal påbörjar arbetet inför den preliminära antagningen.

April

I **april** är den preliminära antagningen klar och eleverna kan logga in för att se hur det har gått. I samband med detta startar justeringsperioden.

Juni

Skolorna för över elevernas slutbetyg och på dessa görs sedan den slutliga antagningen. Huvudmännen fattar en rad beslut. I slutet av **juni** kan eleverna logga in för att ta del av det slutliga antagningsresultatet och för att tacka ja eller nej till sin plats.

Augusti

Reservantagningen påbörjas och de elever som är reserver eller som gjort sena omval erbjuds plats. Finns lediga platser kvar erbjuds också andrahandsmottagna elever plats.

September

I **september** är antagningsåret slut och Antagning Fyrbodal lämnar över reservantagningen till skolorna.

Gymnasieskolan

- **EEDAT**, El- och energiprogrammet; dator- och kommunikationsteknik
- **HVTEX**, Hantverksprogrammet; textil design
- **HU**, Humanistiska programmet
- **NBSKG**, Naturbruksprogrammet; skogsbruk
- **VFFAS**, VVS- och fastighetsprogrammet; fastighet

Utbud i Fyrbodal förhållande till rekommendationer i Skolverkets planeringsunderlag

Skolverket tar sedan 2023 fram regionala planeringsunderlag som stöd för skolhuvudmäns planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Planeringsunderlaget är ett verktyg för att stärka förutsättningarna för bättre matchning mellan utbildningsutbudet och arbetsmarknadens behov. De regionala planeringsunderlagen publiceras vart tredje år.

Platser på nationella program

■ Nationella program i Antagning Fyrbodals område, andel platser i förhållande till Skolverkets planeringsunderlag, antagningsår 2024

Program	Antal platser	andel platser/ alla erbjudna platser *	Skolverkets rekommendation om andel platser **
Ekonomiprogrammet	462	13,6%	15,0%
Samhällsvetenskapsprogrammet	368	10,9%	15,0%
Teknikprogrammet	336	9,9%	10,0%
Naturvetenskapsprogrammet	299	8,8%	12,0%
Estetiska programmet	254	7,5%	5,0%
Försäljnings- och serviceprogrammet	245	7,2%	4,0%
Bygg- och anläggningsprogrammet	222	6,5%	6,0%
El- och energiprogrammet	166	4,9%	6,0%
Fordons- och transportprogrammet	185	5,5%	6,0%
Naturbruksprogrammet	153	4,5%	3,0%
Hantverksprogrammet***	143	4,2%	1,0%*
Vård- och omsorgsprogrammet	162	4,8%	5,0%
Barn- och fritidsprogrammet	140	4,1%	3,0%
Industri tekniska programmet	91	2,7%	4,0%
Hotell- och turismprogrammet	58	1,7%	1,0%
Restaurang och livsmedel	69	2,0%	2,0%
VVS- och fastighetsprogrammet	37	1,1%	1,0%
Humanistiska programmet	0	0,0%	1,0%
SUMMA	3390	100,0%	100,0%

* Programmets andel platser/ alla erbjudna platser i Antagning Fyrbodals område

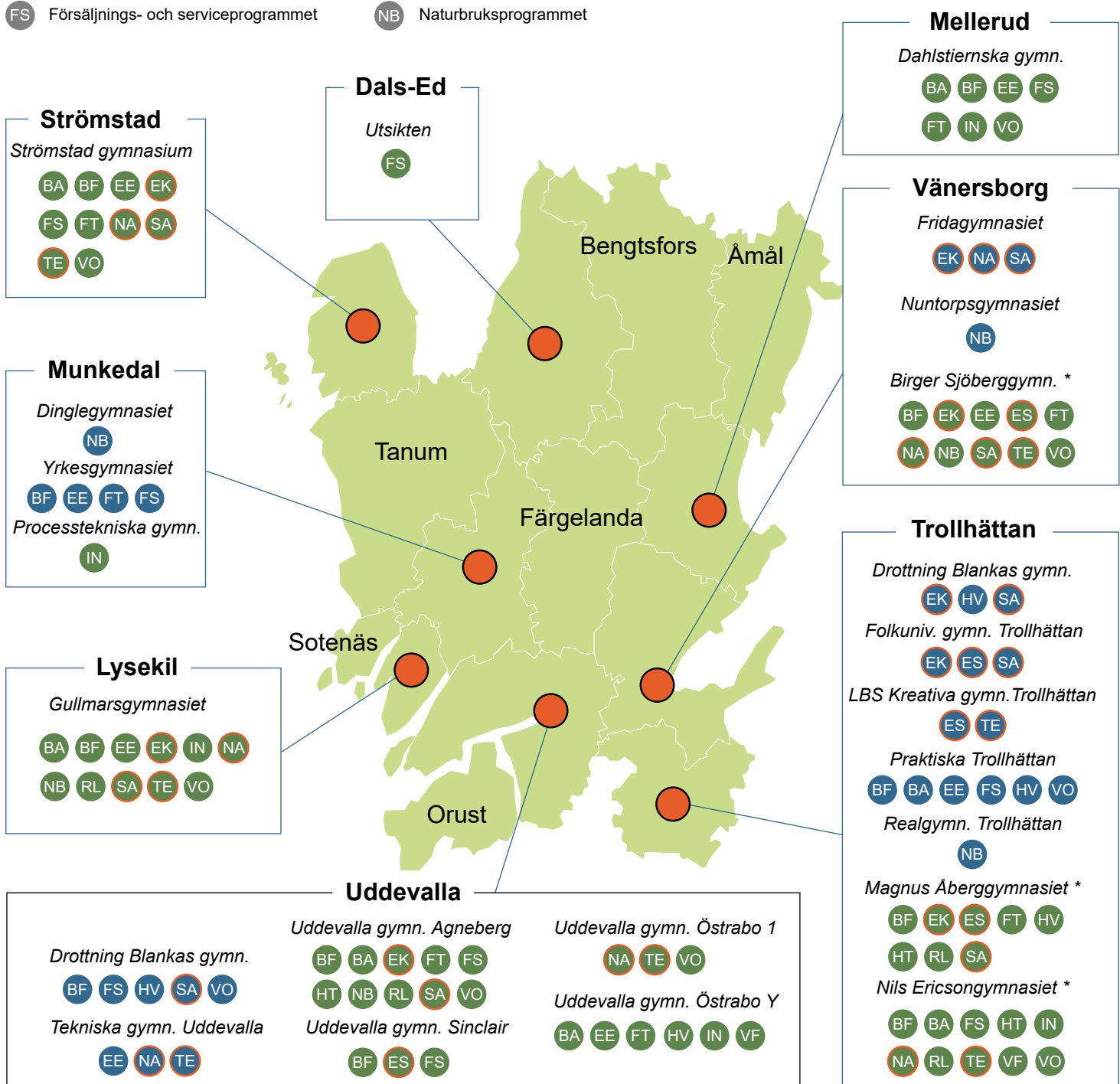
** Skolverkets rekommendation VG antal platser på programmet/ alla platser på alla program

*** *Hantverksprogrammet upphör från och med hösten 2025. Ett nytt program tillkommer som heter Frisör- och stylistprogrammet. Rekommendationen ovan gäller Frisör- och stylistprogrammet.

Skolor och utbildningar i Antagning Fyrbodals område

● = Kommunal ● = Fristående ○ = Högskoleförberedande Ingen ram = Yrkesprogram

BA Bygg- och anläggningsprogrammet	FT Fordons- och transportprogrammet	RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
BF Barn- och fritidsprogrammet	HT Hotell- och turismprogrammet	SA Samhällsvetenskapsprogrammet
EE El- och energiprogrammet	HV Hantverksprogrammet	TE Teknikprogrammet
EK Ekonomiprogrammet	IN Industri tekniska programmet	VF VVS- och fastighetsprogrammet
ES Estetiska programmet	NA Naturvetenskapsprogrammet	VO Vård- och omsorgsprogrammet
FS Försäljnings- och serviceprogrammet	NB Naturbruksprogrammet	

Gymnasieskolan

I dem gör Skolverket en bedömning av behovet av förändringar i länets utbildningsutbud. Bedömningarna kan huvudmännen använda som stöd och referenspunkt vid sitt planerings- och dimensioneringsarbete. Bedömningarna gäller Västra Götaland som helhet, inte delregionerna (Boråsregionen, Fyrbodol, Göteborgsregionen (GR) och Skaraborg) var för sig. Delregionernas fördelning av platser till olika program skiljer sig åt sinsemellan. Exempelvis har GR en betydligt högre andel elever på högskoleförberedande program än övriga Västra Götaland.

Regionalt utvecklingsansvariga på Västra Göta-

landsregionen bidrar med underlag till Skolverkets planeringsunderlag dels genom att ta fram Utbildnings- och arbetsmarknadsanalyser för de fyra delregionerna (där Fyrbodol är en), dels genom att tillsammans med kommunalförbunden genomföra årliga regionala branschdialoger om behovet av utbildad arbetskraft på olika nivåer inom branschen.

Resultat från antagningsåret 2024

Slutantagningen är den antagning som genomförs på sökande elevers slutbetyg. Merparten av eleverna höjer sina betyg från höstterminsbetyget till slutbetyget, varpå antagningsresultatet förändras från den

Antagna elever i Fyrbodol 2024

■ Söktryck och fyllnadsgrad per skola.

Program	Platser	Antagna	Fyllnadsgrad	Söktryck
Dahlstiernska gymnasiet	37	29	78%	81%
Dinglegymnasiet	56	30	54%	34%
Drottning Blankas gymn. Trollhättan	94	71	76%	61%
Drottning Blankas Gymnasieskola	80	16	20%	18%
Folkuniversitetets Gymnasium Thn	114	108	95%	112%
Fridagymnasiet (Vänersborg)	76	76	100%	107%
Gullmarsgymnasiet	223	197	88%	90%
Kunskapsförbundet Väst - Birger Sj.	380	267	70%	65%
Kunskapsförbundet Väst - Magnus Åb.	345	321	93%	80%
Kunskapsförbundet Väst - Nils Erics.	275	268	97%	101%
LBS Kreativa gymnasiet Trollhättan	102	54	53%	46%
Nuntorpsgymnasiet	25	23	92%	64%
Praktiska Trollhättan	46	36	78%	43%
Processtekniska Gymnasiet	15	7	47%	33%
Realgymnasiet Trollhättan	38	36	95%	82%
Strömstad Gymnasium	190	113	59%	55%
Uddevalla Gymnasieskola, Agneberg	354	336	95%	90%
Uddevalla Gymnasieskola, Sinclair	241	215	89%	82%
Uddevalla Gymnasieskola, Östrabo 1	186	184	99%	97%
Uddevalla Gymnasieskola, Östrabo Y	311	291	94%	88%
Utsikten, Dals-Eds gymnasium	10	5	50%	40%
Yrkesgymnasiet Munkedal	133	24	18%	16%

Källa: Antagning Fyrbodol Definitioner: *fyllnadsgrad* = hur stor andel av platserna som fylls, *söktryck* = antal sökande i förhållande till antal erbjudna platser

Förstahandsval

- Antal och andel elever som antogs till sitt förstahandsval jämfört med alla antagna.

Gymnasieskola	Antal antagna	Antal Antagna 1:a hand	Andel
Uddevalla Gymnasieskola, Agneberg	336	300	89%
Kunskapsförbundet Väst - Magnus Åbergsgymnasiet	321	254	79%
Uddevalla Gymnasieskola, Östrabo Y	291	240	82%
Kunskapsförbundet Väst - Nils Ericsonsgymnasiet	268	223	83%
Kunskapsförbundet Väst - Birger Sjöbergsgymnasiet	267	225	84%
Uddevalla Gymnasieskola, Sinclair	215	199	93%
Gullmarsgymnasiet	197	167	85%
Uddevalla Gymnasieskola, Östrabo 1	184	164	89%
Strömstad Gymnasium	113	102	90%
Folkuniversitetets Gymnasium Trollhättan	108	100	93%
Fridagymnasiet (Vänersborg)	76	61	80%
Drottning Blankas gymn. Trollhättan	71	57	80%
LBS Kreativa gymnasiet Trollhättan	54	47	87%
Praktiska Trollhättan	36	18	50%
Realgymnasiet Trollhättan	36	31	86%
Dinglegymnasiet	30	19	63%
Dahlstiernska gymnasiet	29	26	90%
Yrkesgymnasiet Munkedal	24	21	88%
Nuntorpsgymnasiet	23	16	70%
Drottning Blankas Gymnasieskola	16	14	88%
Processtekniska Gymnasiet	7	6	86%
Utsikten, Dals-Eds gymnasium	5	4	80%

Källa: Antagning Fyrbodal

Gymnasieskolan

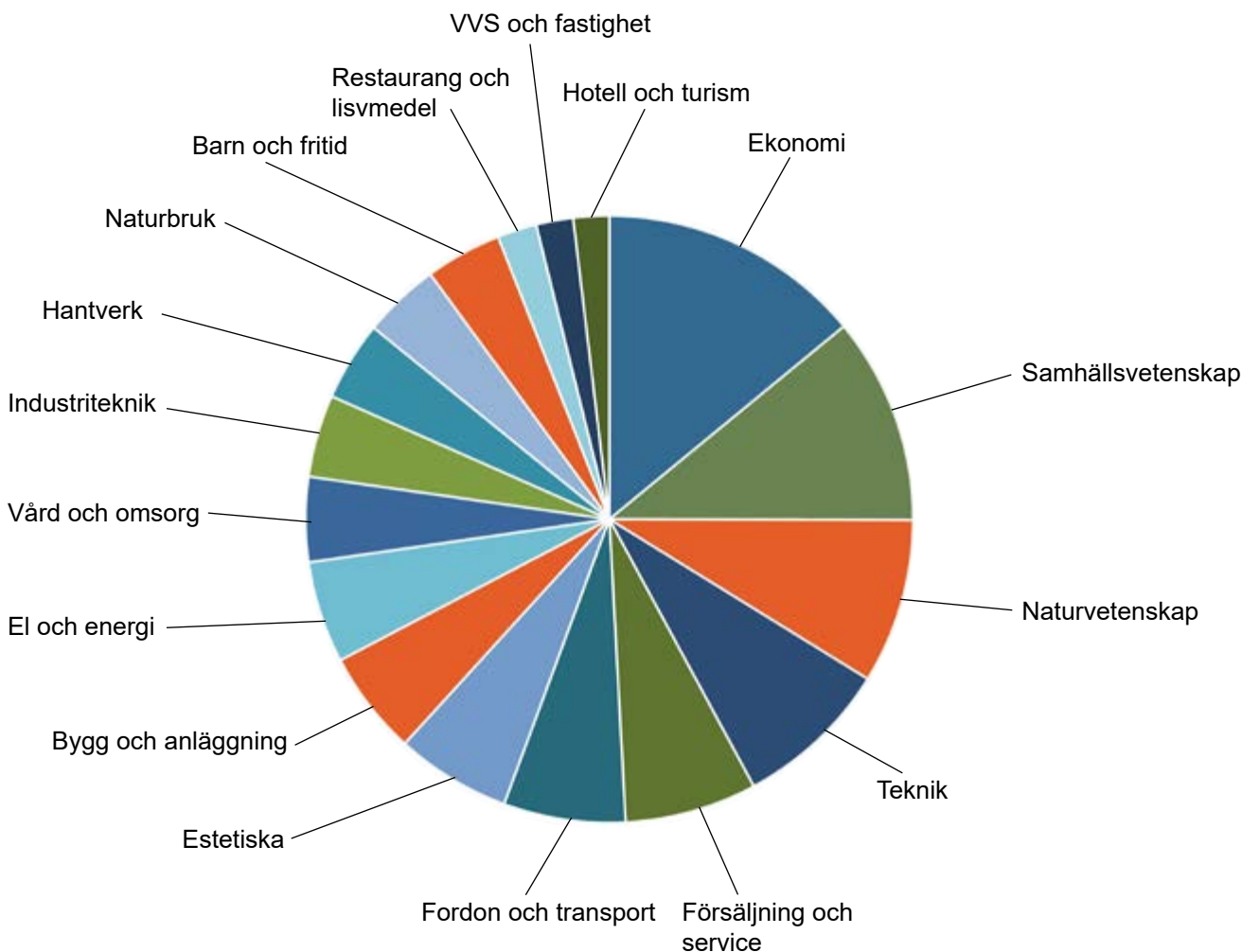
preliminära antagningen till den slutliga. Obehöriga sökande har möjlighet att behörighetskomplettera under sommaren i de ämnen de saknar.

Totalt erbjöds 3 390 antal platser på nationella program på skolor i Antagning Fyrbodals område och till dessa antogs 2 725 elever. Av dessa var det 89 procent som fick plats på sitt förstahandsval. Det var 82 procent som antogs till en kommunal gymnasieskola och 18 procent till en fristående gymnasieskola. 10 procent av eleverna hade som förstahandsval

ett program utanför Antagning Fyrbodals område, och då företrädesvis i Göteborgsregionen, på Västra Götalandsregionens naturbruksutbildningar och vid skolor som tillhör Karlstads antagningskansli.

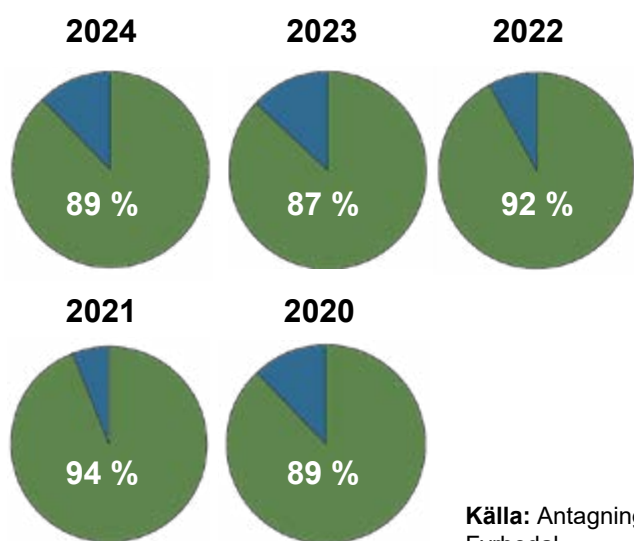
En relativt stor del av eleverna i Fyrbodals är antagna på ett yrkesprogram jämfört med riket. Det mest populära yrkesprogrammet är Försäljnings- och serviceprogrammet. Detta skiljer sig åt från tidigare år då Fordons- och transportprogrammet och Bygg- och anläggningsprogrammet under många år har

■ Förstahandssökande per program i Fyrbodals.

Andel antagna förstahandsval

■ Andelen elever som antogs till sitt förstahandsval.

varit de mest populära yrkesprogrammen. Bygg- och anläggningsprogrammet är fortsatt populärt och så är även El- och energiprogrammet. I år hamnar ett yrkesprogram i topp fem över program med flest antal elever, något som är ovanligt. Detta skedde då Försäljnings- och serviceprogrammet hade fler antal antagna elever än det Estetiska programmet.

När det gäller de högskoleförberedande programmen var det i år Ekonomiprogrammet som var det mest populära programmet, följt av Samhällsvetenskapsprogrammet. Detta sticker inte ut från tidigare år då Ekonomiprogrammet under flera år varit det program som lockar flest antal elever, tätt följt av Samhällsvetenskapsprogrammet. Man får gå tillbaka till 2017 för att se en skillnad, då var det andra största programmet Naturvetenskapsprogrammet.

Totalt var 84 procent av eleverna behöriga till nationellt program. Detta är en minskning från före-

Antal platser

■ Antal erbjudna platser fördelat per program.

Program	Antal platser
Ekonomiprogrammet	462
Samhällsvetenskapsprogrammet	368
Teknikprogrammet	336
Naturvetenskapsprogrammet	299
Estetiska programmet	254
Försäljnings- och serviceprogrammet	245
Bygg- och anläggningsprogrammet	222
Fordons- och transportprogrammet	185
El- och energiprogrammet	166
Vård- och omsorgsprogrammet	162
Naturbruksprogrammet	153
Hantverksprogrammet	143
Barn- och fritidsprogrammet	140
Industri tekniska programmet	91
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	69
Hotell- och turismprogrammet	58
VVS- och fastighetsprogrammet	37

Källa: Antagning Fyrbodals

gående år då motsvarande siffra var 85 procent. Av de obehöriga eleverna antogs 136 elever till programinriktat val för grupp och 87 till yrkesintroduktion för grupp. Övriga elever erbjöds plats på något av de individbaserade IM-programmen; individuellt alternativ eller språkintrödn. När det gäller de individbaserade IM-programmen kan man se att de flesta eleverna erbjuds en plats i sin hemkommun.

Antal sökande

Här visas det totala antalet sökande elever och deras förstahandsval fördelat per nationellt program (se vidstående cirkeldiagram). Totalt registrerades 3 106 förstahandsval till nationellt program i Indra. Av dessa var 9 procent folkbokförda utanför Fyrbo-

dal. Till de högskoleförberedande programmen är en större andel av eleverna behöriga jämfört med de elever som söker yrkesprogram. Högst andel obehöriga förstahandssökande elever har Barn- och fritidsprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet.

Behörighet till nationellt program

För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen.

För behörighet till ett högskoleförberedande program krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och godkända betyg i minst nio andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen. Behörighet till yrkesprogram innebär alltså möjlighet att fullfölja gymnasiestudier. För Fyrbodalsområde så ligger andelen i genomsnitt på runt 83,8 procent. Det innebär också att cirka 16 procent av eleverna inte är behöriga till något nationellt program på gymnasieskolan.

Totalt var 84 procent av eleverna behöriga till det nationella program de sökt i första hand. Behörigheten till elevernas förstahandsval varierar, främst mellan dem som söker till ett högskoleförberedande program och dem som söker till ett yrkesprogram. Andelen behöriga till sökt förstahandsval var generellt sett högre bland de sökande till högskoleförberedande program jämfört med dem som sökte yrkesprogram i första hand. Bland de förstahandssökande till högskoleförberedande program var andelen behöriga 92 procent. Bland de förstahandssökande till yrkesprogram var motsvarande siffra 73 procent. Högst andel behöriga förstahandssökande hade Ekonomiprogrammet och lägst andel hade Barn- och fritidsprogrammet.

Behöriga/obehöriga

■ Antal förstahandssökande fördelat på behörighet i Antagning Fyrbodals område.

Program	Behörighet	Antal
Barn- och fritidsprogrammet	Behörig	75
	Obehörig	51
Bygg- och anläggningsprogr.	Behörig	125
	Obehörig	47
Ekonomiprogrammet	Behörig	418
	Obehörig	17
EI- och energiprogrammet	Behörig	142
	Obehörig	26
Estetiska programmet	Behörig	157
	Obehörig	33
Fordons- och transportprogr.	Behörig	131
	Obehörig	77
Försäljnings- och servicepr.	Behörig	154
	Obehörig	64
Hantverksprogrammet	Behörig	93
	Obehörig	38
Hotell- och turismprogr.	Behörig	55
	Obehörig	4
Industri tekniska progr.	Behörig	113
	Obehörig	23
Naturbruksprogrammet	Behörig	94
	Obehörig	33
Naturvetenskapsprogrammet	Behörig	260
	Obehörig	12
Restaurang- och livsmedels	Behörig	50
	Obehörig	15
Samhällsvetenskapsprogr.	Behörig	314
	Obehörig	27
Teknikprogrammet	Behörig	233
	Obehörig	24
VVS- och fastighetsprogr.	Behörig	53
	Obehörig	8
Vård- och omsorgsprogr.	Behörig	91
	Obehörig	49

Källa: Antagning Fyrbodalsområde

Program som ökar

Program	Diff.
Hotell- och turism	+27
Försäljnings- och service	+23
El- och energi	+12
Hantverks	+8
Samhällsvetenskap	+7
Bygg- och anläggning	+6
Naturvetenskap	+6
Vård- och omsorg	+4
Restaurang- och livsmedel	+3
Teknik	+1
VVS- och fastighet	+1

Program som minskar

Program	Diff.
Ekonomiprogrammet	-33
Barn- och fritidsprogrammet	-25
Estetiska programmet	-25
Industri tekniska programmet	-20
Naturbruksprogrammet	-4
Fordons- och transportprogr.	-1

Det är viktigt att såväl yrket som utbildningarna håller en hög standard. Det görs genom ett gott samarbete mellan skolor och arbetsplatser samt marknadsföringsinsatser.”

Anita Andersson Hagsgård, processledare Vård- och omsorgscollege

Behörighet gymnasiet

■ Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram i Fyrbodals kommun de senaste fem åren, hemkommun, andel %

Område	2020	2021	2022	2023	2024
Fyrbodals *	82,3	85,6	85,1	85,3	83,8
Bengtsfors	74,5	76,6	88,2	82,4	91,8
Dals-Ed	81,3	91,1	98,2	84,4	75,6
Färgelanda	72,6	79,7	81,2	72,9	81,3
Lysekil	81,6	84	77,6	85,9	90,1
Mellerud	79,8	85,7	83,9	85,7	81,4
Munkedal	80,2	87,1	77,6	82,9	84,6
Orust	89,2	88,9	92,4	89,5	85,3
Sotenäs	96,2	93,1	83,1	91,8	93,2
Strömstad	85,5	90,9	89,9	87,5	78,8
Tanum	83,8	91,3	85,9	85,8	74,8
Trollhättan	85,4	84	82	87,8	82,6
Uddevalla	82,5	85,3	89,2	87,2	85,7
Vänersborg	81,4	86,6	85,3	83,2	85,5
Åmål	78,2	74,4	76,9	86,5	81,8
Riket	86	86,5	85,3	85,6	84,1

*övägt medel = summerade nyckeltalsvärden för de aktuella kommunerna delat med antal kommuner. Källa: SCB och Skolverket.

Meritvärden

■ Meritvärdena från årskurs 9, genomsnitt 17 ämnen, i Fyrbodals kommuner 2024

Område	2020	2021	2022	2023	2024
Bengtsfors	217.0	220.0	216.0	222.0	237.0
Dals-Ed	233.0	211.0	232.0	224.0	214.0
Färgelanda	210.0	197.0	213.0	203.0	216.0
Lysekil	212.0	230.0	223.0	224.0	223.0
Mellerud	215.0	212.0	208.0	211.0	212.0
Munkedal	192.0	215.0	200.0	211.0	208.0
Orust	222.0	221.0	233.0	226.0	217.0
Sotenäs	216.0	240.0	224.0	223.0	243.0
Strömstad	225.0	241.0	222.0	223.0	215.0
Tanum	216.0	219.0	212.0	208.0	192.0
Trollhättan	225.0	225.0	229.0	229.0	222.0
Uddevalla	217.0	222.0	231.0	219.0	223.0
Vänersborg	212.0	227.0	218.0	216.0	218.0
Åmål	229.0	221.0	210.0	221.0	211.0

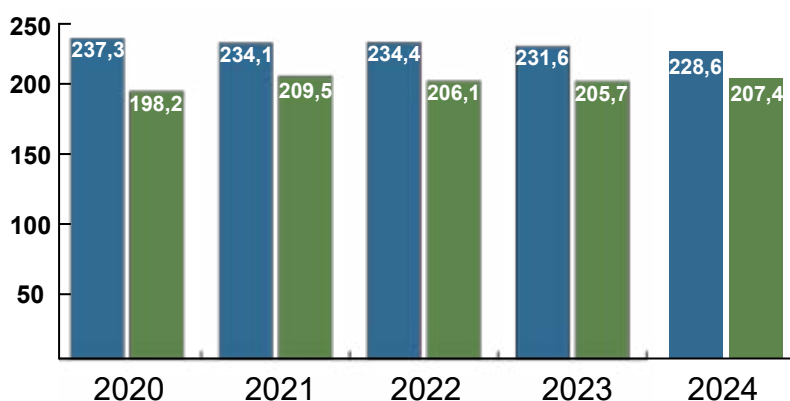
Källa: SCB och Skolverket.

■ Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen).

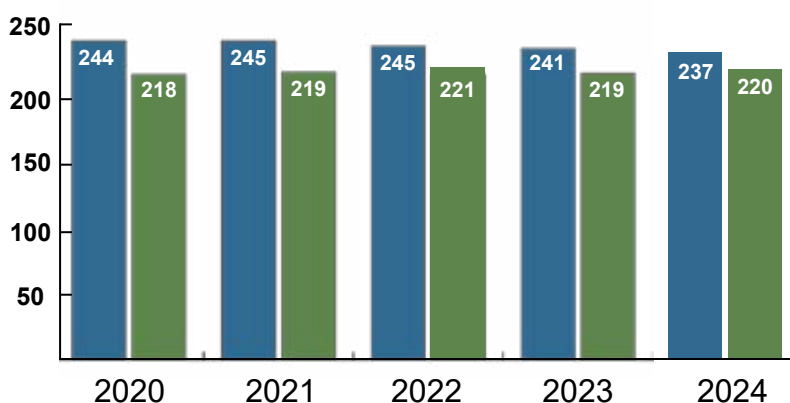
■ = flickor

■ = pojkar

Fyrbodal

Riket

Källa: SCB och Skolverket

Andelen elever som var behöriga till sitt förstahandsval har minskat marginellt sedan föregående antagningsår.

Meritvärde i årskurs 9

Meritvärdet i årskurs 9 används för att konkurrera om platser i ansökan till gymnasieskolan. Det blir av betydelse om det finns färre platser än sökande till ett program på en gymnasieskola. Meritvärdet kan ge information om elevernas förutsättningar att klara gymnasiestudierna. Skolverket genomförde 2022 en studie om hur betygen i årskurs 9 i matematik, svenska och engelska påverkar utfallet i gymnasieskolan: Grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan - Skolverket

Utvecklingen av meritvärdet från årskurs 9 över tid kan vara ett användbart nyckeltal för att utveckla grundskolans kvalitet. Även könsskillnader kan vara relevanta att synliggöra.

Totalt var 1 451 elever antagna till högskoleförberedande program vid skolstart, vilket innebär 53 procent av det totala antalet antagna. Av dessa elever fick 91 procent plats på sitt förstahandsval. Av eleverna antagna på högskoleförberedande program var 80 procent antagna på en kommunal gymnasieskola.

Ekonomiprogrammet hade flest antagna elever precis som föregående år, med 16 procent antagna elever. Samhällsvetenskapsprogrammet var näst störst med 12 procent antagna elever och det tredje största programmet var Teknikprogrammet med 10 procent antagna elever.

1 273 elever blev antagna på ett yrkesprogram, vilket innebär 47 procent av det totala antalet antagna. 87 procent av eleverna blev antagna på sitt förstahandsval. Av det totala antalet antagna elever på yrkesprogram blev 84 procent antagna vid en kommunal gymnasieskola.

Störst av yrkesprogrammen var Försäljnings- och serviceprogrammet med 6 procent antagna elever, tätt följt av Bygg- och anläggningsprogrammet och El- och energiprogrammet.

Minst antal antagna elever av de nationella programmen hade VVS- och fastighetsprogrammet med en procent av de antagna eleverna.

Nationell jämförelse

De högskoleförberedande programmen har under flera år haft flest antal antagna elever i Fyrbodalsregionen, vilket följer den nationella statistiken. Vilket av de högskoleförberedande programmen som har varit det mest populära har varierat genom åren. Ekonomiprogrammet har dock varit det program som haft flest

antal antagna elever under flera år och man får tillbaka tillbaka till 2020 för att se en skillnad. Samhällsvetenskapsprogrammet var då det program med flest antal antagna elever. Även Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet ligger högt när det gäller antal antagna elever och har så gjort genom åren. På liknande sätt ser det också ut nationellt.

När det gäller antal antagna till yrkesprogram skiljer sig dock Fyrbodalsregionen åt jämfört med hur det ser ut nationellt, detta eftersom en relativt stor andel av eleverna blir antagna på ett yrkesprogram jämfört med riket. 47 procent av eleverna i Fyrbodal blev

Gymnasieskolan

antagna på ett yrkesprogram. Detta kan jämföras med de nationella siffrorna där motsvarande siffra har legat runt 30 procent de senaste åren.

Könsskillnad

På de högskoleförberedande programmen utgör flickor 51 procent av alla antagna elever. En jämn könsfördelning kan ses på Ekonomiprogrammet där könsfördelningen är 49 procent flickor mot 51 procent pojkar. Övriga högskoleförberedande program har en större könsuppdelning. På det Estetiska programmet kan man till exempel se en hög andel flickor antagna, 68 procent. Det högskoleförberedande program som har den allra största könsskillnaden av antagna elever är Teknikprogrammet. Här är endast 15 procent av de antagna eleverna flickor. Flera nationella satsningar pågår för att få flickor mer intresserade av teknik och Teknikprogrammet, och lokalt arbetar man med detta till exempel via Teknikcollege.

På yrkesprogrammen utgör flickor 43 procent av alla antagna elever. Flera av yrkesprogrammen är starkt könsuppdelade. På VVS- och fastighetsprogrammet var det inte en enda flicka antagen detta antagningsår. Även Bygg- och anläggningsprogrammet, El- och energiprogrammet samt Fordons- och transportprogrammet har en låg andel antagna flickor. Endast 46 flickor var vid den slutliga antagningen antagen på något av dessa tre program. Som motsats finns gymnasieprogram där pojkar är starkt underrepresenterade. På Barn- och fritidsprogrammet, Hotell- och turismprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet är det få pojkar antagna. Allra lägst andel pojkar återfinns på Hantverksprogrammet, där flickor utgör 89 procent av andelen antagna elever.

Antagna förstahandsval

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker det på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet, de söker flera olika program och/eller inriktningar på samma skola

Introduktionsprogram

Inom gymnasieskolan finns fyra introduktionspro-

Introduktionsprogram

■ Fördelning antal elever som erbjudits plats på ett introduktionsprogram i Antagning Fyrbodals område

Program	Antal antagna
IMV	136
IMY	87
IMA	266
IMS	16

Källa: Antagning Fyrbodals

gram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid. Enligt skollagen ska huvudmannen för introduktionsprogram besluta om en utbildningsplan med uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. Varje elev ska dessutom få en individuell studieplan.

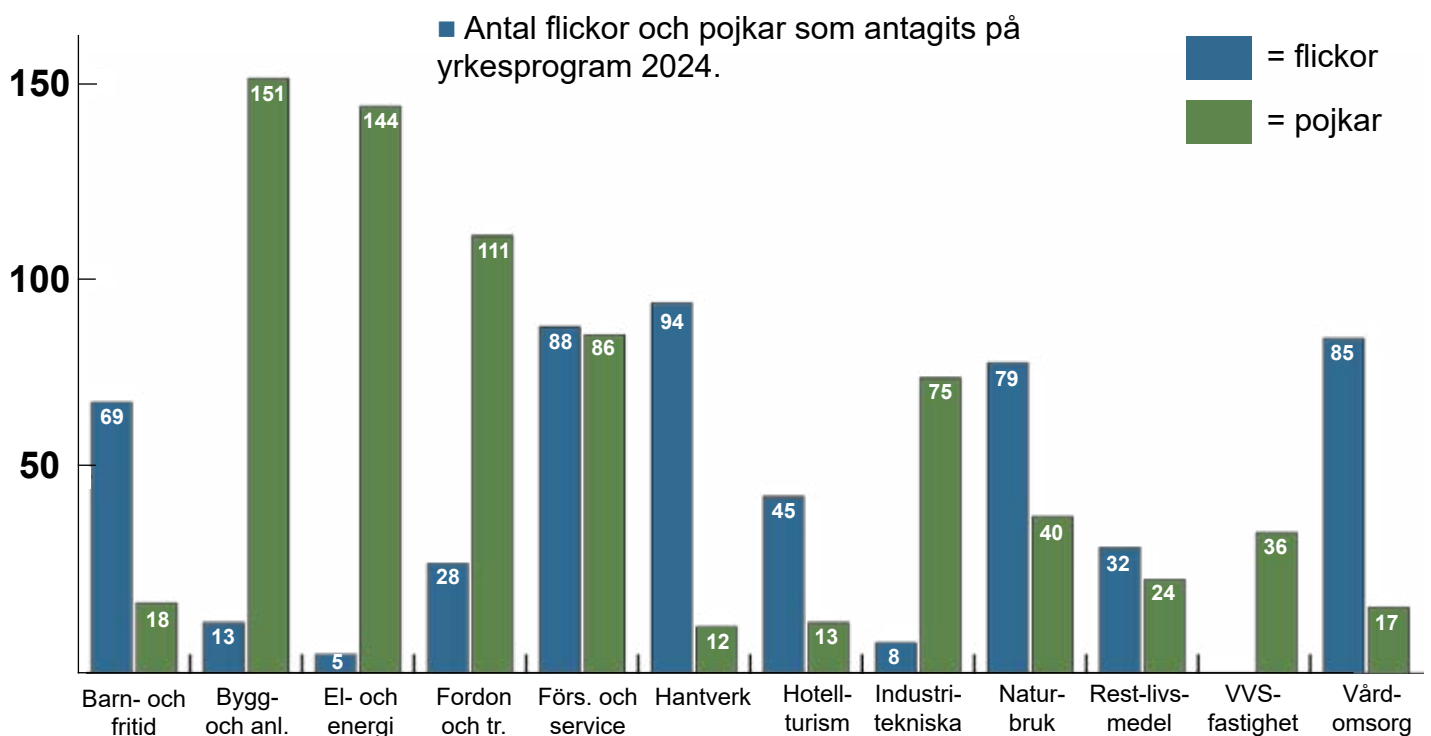
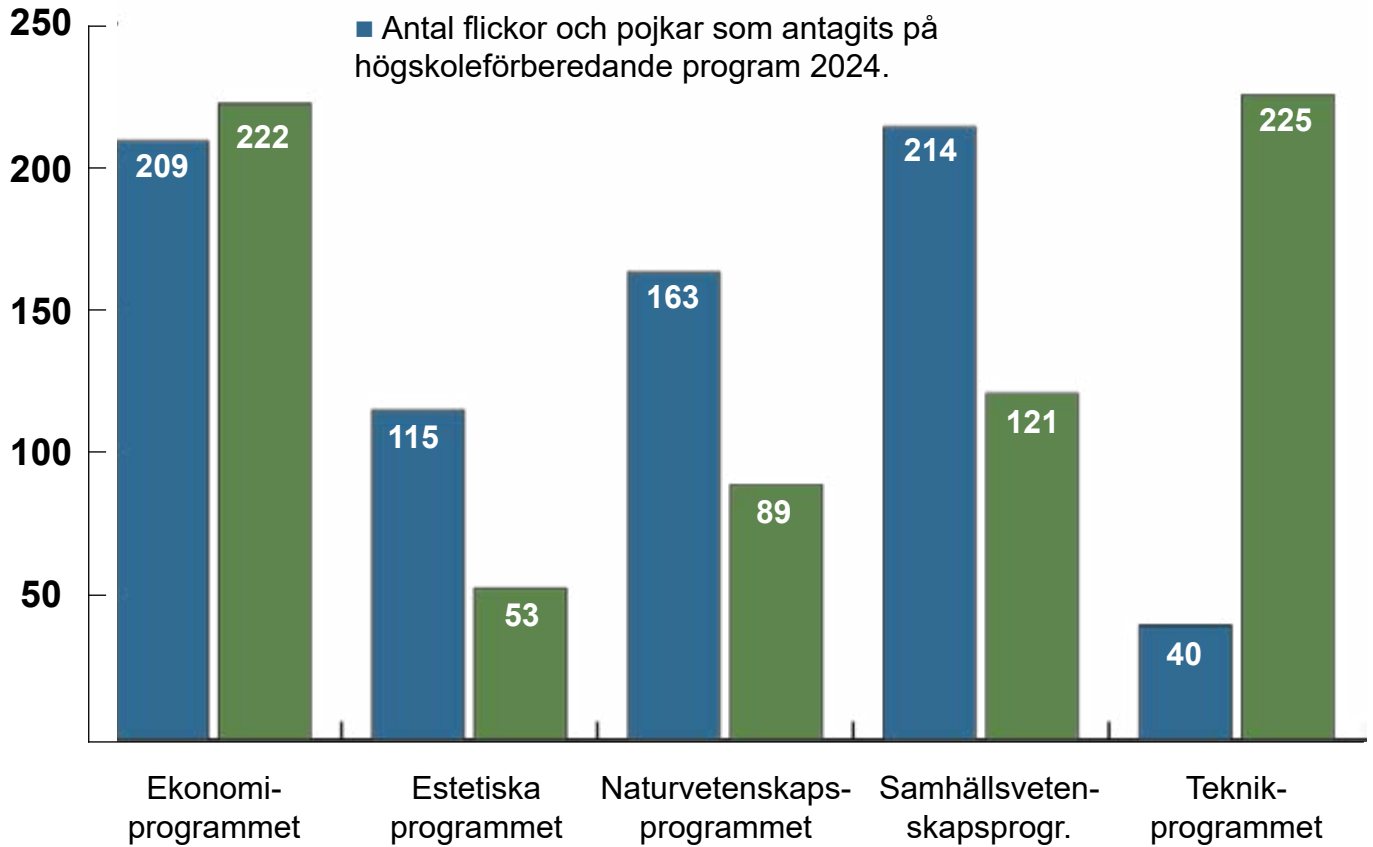
De elever som inte är behöriga till nationellt program blir antagna på ett introduktionsprogram. De elever som är aktuella för IMV eller IMY utformat för grupp konkurrerar med sitt meritvärde medan de eleverna som är aktuella för IM för enskild elev erbjuds plats av huvudman.

Individuellt alternativ (IMA) vänder sig i första hand till ungdomar som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Programinriktat val (IMV) är en utbildning som inom ett år ska leda till antagning på ett nationellt program. För behörighet krävs godkända betyg från årskurs 9 i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik samt i ytterligare tre eller fyra ämnen. Eleven kan följa en eller flera kurser på ett nationellt program och samtidigt läsa de grundskoleämnen som saknas för behörighet till aktuellt nationellt program.

Gymnasieskolan

■ = flickor
■ = pojkar

Källa: Antagning Fyrbodalen

Gymnasieskolan

Språkintröduktion (IMS) är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller annan utbildning. På språkintröduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintröduktion (IMY) ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Behörighet

Läsåret 23/24 saknade 16 procent av eleverna som var folkbokförda i Fyrbodal behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan. Motsvarande siffra för läsåret 22/23 var 15 procent. Av de obehöriga eleverna antogs 136 elever till programinriktat val för grupp och 58 till yrkesintröduktion för grupp. Övriga elever erbjöds plats på något av de individbaserade IM-programmen; individuellt alternativ eller språkintröduktion. När det gäller de individbaserade IM-programmen kan man se att de flesta eleverna erbjuds en plats i sin hemkommun. De är också en stor majoritet av eleverna som är aktuella för IM som blir erbjudna en plats på kommunal skola, av antal elever som erbjudits en plats på IM är 19 procent på en fristående skola.

Elevflöden

■ Elevflöden mellan hemkommun och omgivande kommuner med gymnasieskolor (halvfet siffra är hemkommunens egna elever).

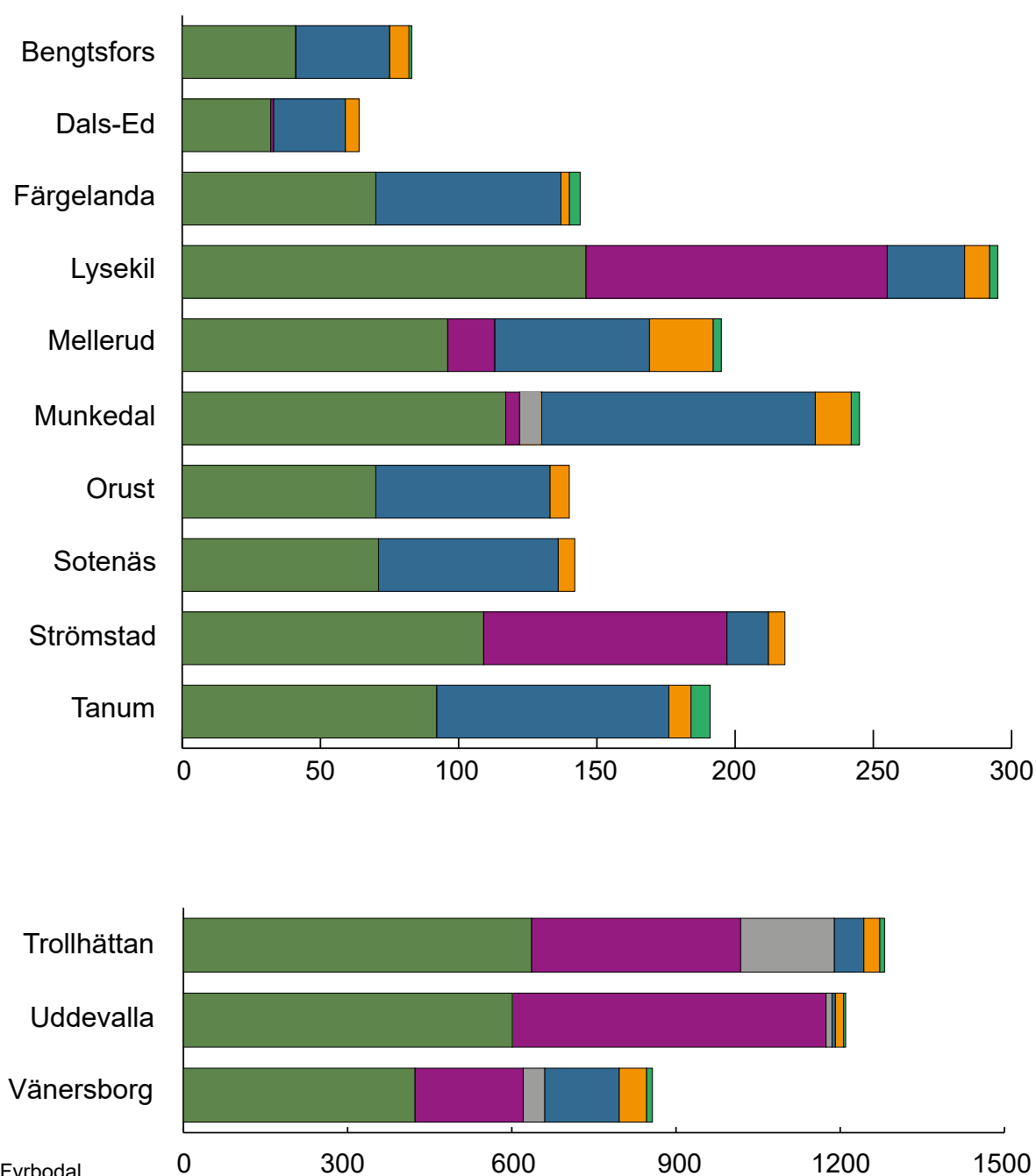
Lägeskommun	D-E	L	Md	MI	St	Thn	Ua	Vbg	Å
Hemkommun									
Bengtsfors			2			3	34	2	67
Dals-Ed (D-E)	1	1	2			9	18	1	14
Färgelanda	1	1					64	4	
Lysekil (L)		109		8			29		
Mellerud (Md)			17			43	6	30	33
Munkedal (MI)		5		13	2	1	94	2	
Orust		1		2		2	65		
Sotenäs		40		2		1	28		
Strömstad (St)				6	88		15		1
Tanum	1			4	23	2	61	1	
Trollhättan (Thn)		2		3		553	20	58	
Uddevalla (Ua)		1		4		10	584	2	
Vänersborg (Vbg)	2		6			158	20	237	
Åmål (Å)			2			6	2	2	101

Källa: Antagning Fyrbodal. **Förkortningar:** D-E = Dals-Ed, L = Lysekil, Md = Mellerud, MI = Munkedal, St = Strömstad, Thn = Trollhättan, Ua = Uddevalla, Vbg = Vänersborg, Å = Åmål

Elevflöden till kommunala och fristående skolor

■ Andel antagna elever fördelat per hemkommun, kommunal skola i annan kommun inom Antagning Fyrbodol eller fristående skola inom Antagning Fyrbodol och VGR.

■ = totalvärden ■ = hemkommun kommunal ■ = hemkommun fristående ■ = annan kommun kommunal ■ = annan kommun fristående ■ = VGR

Källa: Antagning Fyrbodol

Fullföljda gymnasiestudier – genomströmning

Arbetet med fullföljda studier i Fyrbodal och Västra Götaland innebär att verka för att alla barn och ungdomar ska fullfölja gymnasiet så att de får en gymnasieexamen.

Skolavhopp, KAA och UVAS

Utanförskap kan börja i tidig ålder och förutom att det innebär ett individuellt lidande så kostar det samhället stora pengar varje år. Kommunerna har ett ansvar för de unga som varken arbetar eller studerar, det så kallade kommunala aktivitetsansvaret, KAA. Det innefattar ett ansvar att ta kontakt med unga mellan 16 och 20, som varken studerar på gymnasieskolan eller har en gymnasieexamen, för att erbjuda stöd. Målet är främst att den unga ska återgå i studier

men kan också innebära andra åtgärder som gör den unga anställningsbar, till exempel en praktikplats. Cirka 12 procent av alla ungdomar 16-20 år i den svenska befolkningen, omfattades 2022/23 av KAA. Det är oförändrat jämfört med föregående år, men över en femårsperiod har andelen av ungdomarna i åldersgruppen som omfattas av KAA minskat från 14 till 12 procent.

En liten andel av alla ungdomar som slutar 9:an,

Skolavhopp

■ Elever som avslutat årskurs 9 på våren och som ej återfanns i gymnasieskolan på hösten, hemkommun, andel (%)

Område	2019	2020	2021	2022	2023
Fyrbodal*	2,6	1,0	1,2	1,5	1,9
Bengtsfors	5,2	0,0	2,1	1,0	2,7
Dals-Ed	0,0	2,1	1,8	1,8	0,0
Färgelanda	6,2	0,0	0,0	1,4	2,9
Lysekil	0,9	0,6	0,8	0,7	1,3
Mellerud	2,6	1,2	1,3	3,4	3,8
Munkedal	0,0	0,0	0,0	2,6	0,9
Orust	4,6	0,0	1,3	0,0	1,3
Sotenäs	1,6	1,3	0,0	0,0	2,4
Strömstad	6,0	2,6	0,8	2,0	5,5
Tanum	4,2	1,4	2,4	1,6	0,8
Trollhättan	1,5	1,7	1,9	2,7	1,1
Uddevalla	0,8	0,9	0,8	1,4	0,4
Vänersborg	1,9	1,3	1,3	1,9	2,2
Åmål	1,5	0,6	2,6	0,0	1,4
Riket	2,4	2,0	2,0	2,3	2,3

*övägt medel = summerade nyckeltalsvärden för de aktuella kommunerna delat med antal kommuner

Källa: Skolverket (via Kolada): Andel elever som var folkbokförda i kommunen som avslutat grundskolan från årskurs 9 på våren och som ej återfanns i gymnasieskolan på hösten (avser den 15 oktober eller närliggande vardag). Andel beräknas som kvoten mellan alla som ej studerar i gymnasieskolan dividerat med alla elever som avslutade grundskolan.

påbörjar inte gymnasieskolan efter sommaren (se tabell).

Dock är det många fler ungdomar som omfattas av KAA på grund av att de avbrutit studier på nationellt program eller IM, än de som inte påbörjar gymnasieskolan. Det är också en ganska stor grupp som avslutar gymnasieskolan med studiebevis, som kommer att ingå i KAA. Ungefär en fjärdedel (andelen minskar) av dem i KAA har ingen sysselsättning alls. Över tid har det kommunala aktivitetsansvaret lett till att kännedomen om ungdomarnas sysselsättning har ökat

Ett studieavbrott är ofta konsekvensen av en längre process där flera faktorer samverkar. Det understryker vikten av förebyggande arbete och tidiga insatser. Det behövs såväl breda insatser som omfattar alla, som intensiva insatser på individnivå. Det behöver både vara konkreta insatser riktade direkt till individer och grupper i riskzon, och insatser på huvudmannanivå där strukturer, system och rutiner utformas. Sveriges Kommuner och regioner samt Skolverket arbetar på olika sätt för att stödja kommuner i detta arbete.

UVAS; unga som varken arbetar eller studerar, omfattar en större åldersgrupp – 16-29 år. De största riskfaktorerna för att hamna utanför arbete och studier, är psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar och sjukdomar som försvårar arbete. Unga med psykisk ohälsa blir i hög utsträck-

ning kvar i gruppen UVAS länge. Mer än hälften av UVAS saknar fullständig gymnasieexamen. Andelen av kommunernas befolkning som tillhör gruppen varierar mellan 4,8 och 16,7% (genomsnitt 8,5).

Andelen är stabil över tid. (Källa: MUCF, framför allt rapporten "Ett långvarigt utanförskap").

1 av 7
*saknar behörighet
att komma in på
gymnasiet*

Gymnasieexamen inom 3 år

Det tas fram officiell statistik av SCB för andel elever på gymnasieskolan som tar examen inom 3 respektive 4 år. Här visas resultaten i Fyrbodal respektive riket för gymnasieexamen inom 3 år, det vill säga inom planerad tid. Efter ytterligare ett år har en något högre andel elever klarat målet. Värt att notera är dock att totalt sett, såväl i riket som i Fyrbodal som helhet, är det endast ca 2/3 av eleverna som tar gymnasieexamen inom 3 år/ planerad tid.

1 av 5
*fullföljer inte sin
gymnasieutbildning
på fyra år*

Då IM-elever inkluderas i beräkningen av andel elever med gymnasieexamen, ligger andelen för "Alla" generellt sett lägre än för såväl Högskoleförberedande som Yrkesprogram.

Resultat för enstaka år kan vara missvisande, och bör kompletteras med information om utvecklingen över tid.

För högskoleförberedande program var det i de flesta av Fyrbodals kommuner en högre andel kvinnor än män som tog gymnasieexamen efter 3 år. Detta gäller även riket som helhet. Färgelanda,

Fullföljda studier

Munkedal, Strömstad och Åmål avvek 2023 från detta mönster. Det finns inte samma tydliga mönster gällande yrkesprogrammen.

Hur går det för IM-elever?

Som synes i tabellen över examen inom tre år, räknas IM-elever in i beräkningen av andel elever som uppnår gymnasieexamen.

Här lyfter vi ut IM-elever, samt väljer ut några år över tid. Då det för flertalet kommuner saknas data för könsuppdelad statistik på grund av sekretess (alltför få mätvärden) redovisas inte könsuppdelad statistik.

Fyrbodal har haft en positiv utveckling de senaste åren, med betydligt högre andel än rikssnittet.

Andelen elever på introduktionsprogrammen som får examen eller studiebevis inom 4 år fluktuerar kraftigt mellan enskilda år.

Behörighet till högre studier

Från och med läsåret 2023/2024 ingår de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högskola och universitet i alla nationella gymnasieprogram, om de inte aktivt väljs bort av eleven. För yrkesprogrammen innebär detta att antalet gymnasiepoäng ökar med 200-300 (från 2500 till 2700-2800) jämfört med innan för den som vill ha grundläggande behörighet till högskolestudier. Det går fortfarande att ta en yrkesexamen omfattande 2500 gymnasiepoäng. Högskoleförberedande program omfattar liksom tidigare 2500 gymnasiepoäng och ger grundläggande och/ eller särskild behörighet till högskolestudier.

Överlag syns en viss ökning av andelen under mätperioden, såväl för Fyrbodal som riket som helhet. Resultat för enstaka år kan vara missvisande, och bör kompletteras med information om utvecklingen över tid.

Examen inom fyra år, IM

■ Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, introduktionsprogram hemkommun, andel (%)

Område	2019	2021	2023
Fyrbodal *	26,5	34,3	35,3
Bengtsfors	40,0	41,7	35,3
Dals-Ed	31,6	..	..
Färgelanda	35,5	..	..
Lysekil	29,4	36,4	31,6
Mellerud	34,8	42,9	56,0
Munkedal	33,3	36,0	40
Orust	33,3	42,1	35,3
Sotenäs	..	..	..
Strömstad	20,6	40,7	..
Tanum	..	..	31,8
Trollhättan	25,0	25,5	21,2
Uddevalle	24,1	23,5	20,2
Vänersborg	22,6	20,0	31,3
Åmål	14,9	34,7	50,0
Riket	21,9	21,9	23,1

*ovägt medel = summerade nyckeltalsvärden för de aktuella kommunerna delat med antal kommuner. .. = sekretess

Källa: SCB, Gäller 2023.

Examen inom tre år

■ Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, år 2023 samt uppdelat på högskoleförberedande program och yrkesprogram.

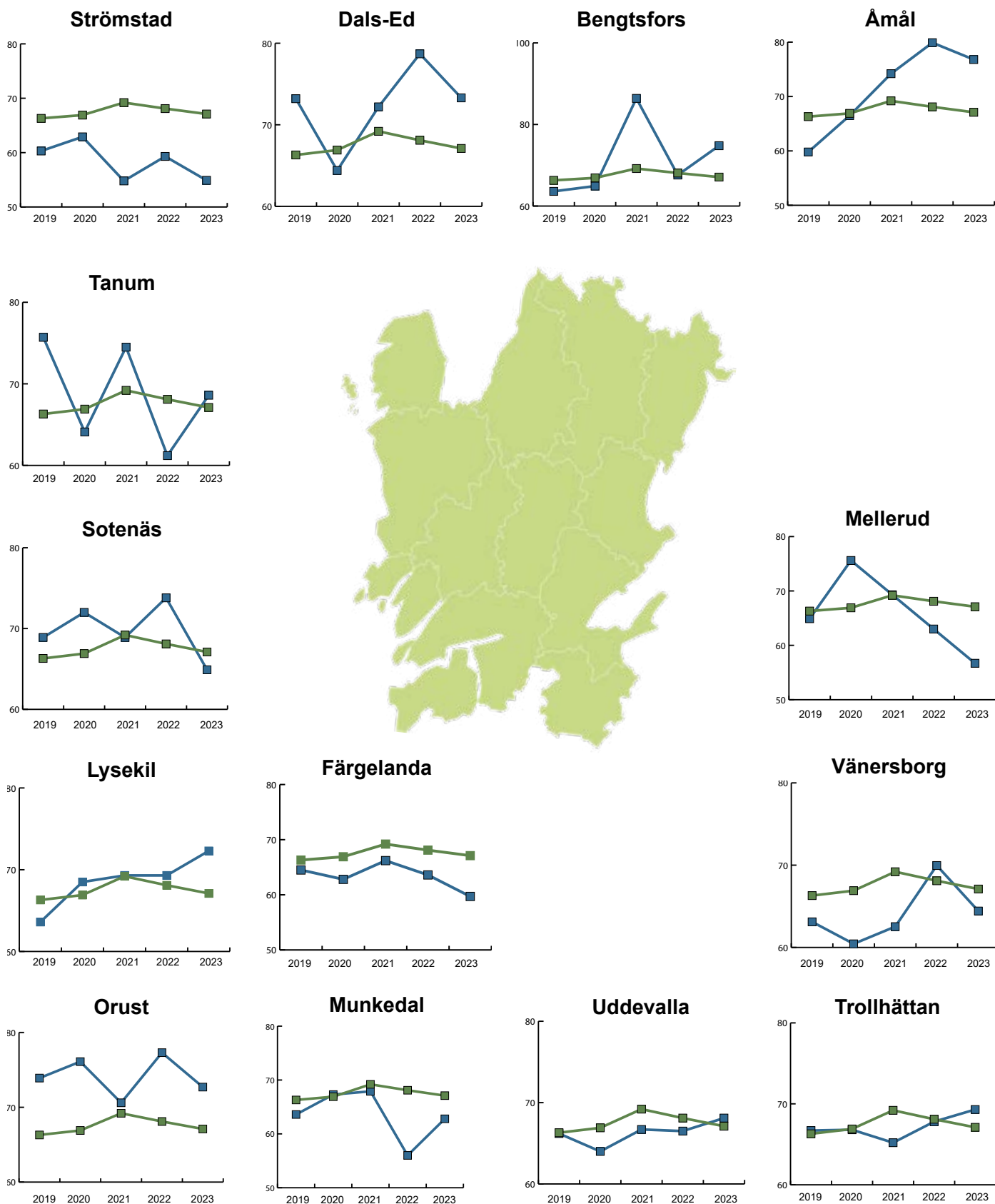
Kommun/ område	Typ av program	Totalt	Flickor	Pojkar
Riket	Alla	70,8%	73,3%	68,5%
	Högskoleförberedande	81,4%	83,5%	79,1%
	Yrkesprogram	75,9%	75,1%	76,4%
Fyrbodals *	Alla	67,1%	70,5%	63,7%
	Högskoleförberedande	76,5%	79,1%	73,4%
	Yrkesprogram	76,2%	74,7%	77,2%
Bengtssors	Alla	74,8%	85,4%	65,5%
	Högskoleförberedande	93,6%	100%	81,3%
	Yrkesprogram	87,9%	90%	87%
Dals-Ed	Alla	73,3%	81,8%	65,2%
	Högskoleförberedande	83,3%	..	..
	Yrkesprogram	85,7%	83,3%	86,7%
Färgelanda	Alla	67,1%	70,5%	63,7%
	Högskoleförberedande	52,2%	46,7%	62,5%
	Yrkesprogram	75,6%	75%	76,2%
Lysekil	Alla	72,3%	74,7%	69,1%
	Högskoleförberedande	81,8%	84,7%	72,2%
	Yrkesprogram	76,3%	70%	79,5%
Mellerud	Alla	56,7%	61,5%	52,9%
	Högskoleförberedande	75%	88,9%	57,1%
	Yrkesprogram	56,1%	50%	58,6%
Munkedal	Alla	62,8%	64,5%	61%
	Högskoleförberedande	73,8%	72%	76,5%
	Yrkesprogram	78,6%	84%	74,2%
Orust	Alla	72,7%	79,7%	66,2%
	Högskoleförberedande	78,5%	85,7%	70,3%
	Yrkesprogram	85,7%	90,5%	82,1%
Sotenäs	Alla	64,9%	72,1%	54,8%
	Högskoleförberedande	66,7%	..	..
	Yrkesprogram	68,8%	75%	65%
Strömstad	Alla	54,9%	53,1%	56,3%
	Högskoleförberedande	66,7%	61,3%	73,1%
	Yrkesprogram	68,6%	63,6%	70,8%
Tanum	Alla	68,6%	67,7%	69,3%
	Högskoleförberedande	78,3%	80,6%	75,9%
	Yrkesprogram	75%	70,4%	78,4%
Trollhättan	Alla	69,3%	70,9%	67,7%
	Högskoleförberedande	81,5%	83,9%	78,9%
	Yrkesprogram	70,2%	65,5%	73,7%
Uddevalla	Alla	68,1%	73,1%	63,7%
	Högskoleförberedande	74,6%	79,7%	69,1%
	Yrkesprogram	83,3%	84%	82,8%
Vänersborg	Alla	64,4%	69%	60,4%
	Högskoleförberedande	77,5%	81,8%	72,7%
	Yrkesprogram	76,7%	78%	75,9%
Åmål	Alla	76,8%	74,1%	80%
	Högskoleförberedande	87,1%	83,7%	91,7%
	Yrkesprogram	78%	66,7%	90%

* Övägt medel = summerade nyckeltalsvärden för de aktuella kommunerna delat med antal kommuner.

Källa: SCB (via Kolada). "Alla" = Antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan som med examen inom tre år, inkl. IM dividerat med antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan, inkl. IM.

Fullföljda studier

■ Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%), grön kurva = Fyrbodal

Fullföljda studier

"Våra yrkesambassadörer är verkliga människor med väldigt spännande yrkesval som personligt berättar om sina jobb och sin väg till dem."

Henrik Erlandsson, utvecklare och utbildare på Hälsokällan

Behörighet högskolestudier

■ Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, hemkommun, andel (%)

Område	2019	2020	2021	2022	2023
Fyrbodäl *	48,4	51,0	50,5	50,3	52,0
Bengtstors	45,3	42,7	46,8	61,7	52,3
Dals-Ed	49,1	48,2	51,1	48,1	60,7
Färgelanda	33,3	39,5	37,2	38,2	39,4
Lysekil	51,0	57,3	56,2	52,9	51,8
Mellerud	40,8	49,5	51,2	52,5	52,9
Munkedal	41,7	49,1	46,0	41,5	42,2
Orust	46,5	55,8	46,8	47,5	56,8
Sotenäs	52,0	60,0	59,8	52,7	46,2
Strömstad	39,8	47,8	45,8	44,4	46,2
Tanum	49,6	47,8	41,0	46,7	45,7
Trollhättan	58,1	58,0	61,9	57,3	56,6
Uddevalla	56,5	54,8	55,6	54,2	55,3
Vänersborg	62,1	55,4	50,5	52,9	57,7
Åmål	51,9	48,5	57,1	54,0	63,9
Riket	57,9	58,1	57,6	59,2	59,1

Källa: SCB via Kolada. **Definition:** Antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för 4 år sedan som med behörighet till universitet/högskola inom 4 år, inkl. IM dividerat med antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för 4 år sedan, inkl. IM. Fr.o.m. 2016 ingår inte elever som tagit examen i svenska utlandsskolor. Från och med år 2021 exkluderas IB elever.

*övägt medel = summerade nyckeltalsvärden för de aktuella kommunerna delat med antal kommuner

Efter gymnasieskolan

Enligt Skollagen ska utbildningen i gymnasieskolan utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn.

Behov arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning

Under senare år har många kompetensförsörjningsrapporter och -prognoser visat på en ökad efterfrågan på gymnasialt utbildad arbetskraft.

Ett sätt att översiktligt visa hur efterfrågan på gymnasialt utbildad arbetskraft ser ut i nuläget, är att synliggöra etableringsgrad i arbetslivet efter gymnasial utbildning. Här har Skolverket sammanställt statistik för alla nationella program samt för motsvarande yrkesinriktade utbildningar inom komvux. Detta finns i sin helhet att ta del av på Etablering efter gymnasial utbildning - Skolverket.

Generellt sett är etableringsgraden 1-5 år efter avslutade gymnasiala studier lägre för personer med utländsk bakgrund än för dem med svensk bakgrund. Noterbart är också att på de av Skolverket fem utpekade bristprogrammen i Västra Götaland (Bygg och anläggning, El och energi, Fordon och transport, Industriteknik och Vård och omsorg), så har män en högre etableringsgrad än kvinnor. På El- och energi-programmet är skillnaden i etableringsgrad mellan kvinnor och män dock liten. De fem bristprogrammen utmärks också av en skev könsfördelning, där alla utom Vård och omsorg har en kraftig dominans av pojkar. En förklaring till kvinnors lägre etableringsgrad, är att kvinnor i högre utsträckning än män går vidare till högskolestudier.

Vidare studier efter gymnasieskolan

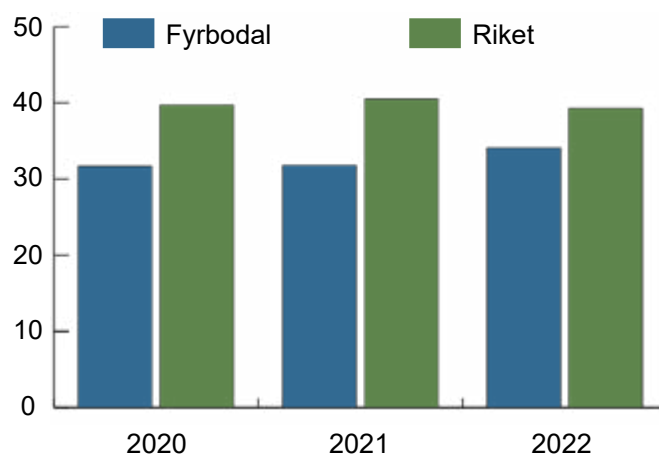
Skolverkets programblad visar förutom etableringsgrad i arbetslivet, också andel av dem som studerat på olika nationella program som studerar vidare på högskola, samt övriga studier. Övriga studier fördelas mellan folkhögskola, komvux, yrkeshögskola och

övrigt, och Skolverket visar i programbladen andel elever från de nationella programmen som studerar inom vilken skolform.

När det gäller andel som går vidare till högskolestudier över tid, så ligger Fyrbodals under rikssnittet (se diagram nedan).

Befolkningens formella utbildningsnivå fortsätter att stiga, så även i Fyrbodals. År 2022 var det 22,48 procent av Fyrbodalsborna (25-64 år) som hade en

■ Ungdomar som studerar på högskola/ universitet två år efter gymnasieexamen, hemkommun, andel (%).

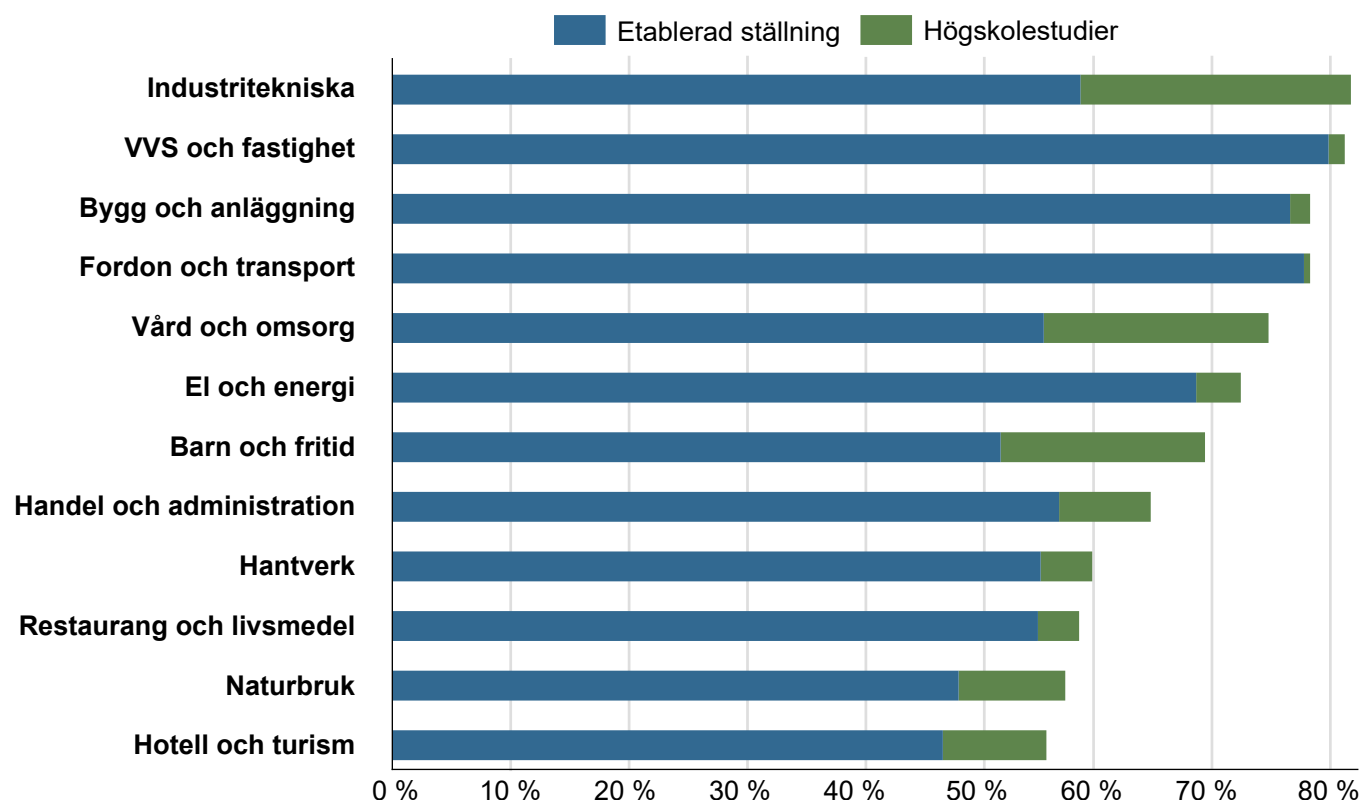
Källa: SCB (via Kolada). **Definition:** Antal elever år T-2 som var folkbokförda i kommunen som slutfört sin gymnasieutbildning med examen som år T påbörjat en universitets-/högskoleutbildning (oavsett var de studierna äger rum), dividerat med antal elever år T-2 som var folkbokförda i kommunen som slutfört sin gymnasieutbildning med examen. För att räknas som studerande på universitet eller högskola krävs att man varit registrerad på universitet eller högskola samt erhållit någon form av studiemedel (oavsett hur mycket) alternativt har avklarade högskolepoäng samma år samt att man inte är klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden.

Efter gymnasiet

eftergymnasial utbildning på minst tre år. Detta kan jämföras med Västra Götaland som helhet (30,3%). Skillnaderna mellan kvinnor och män är också betydande, där kvinnor har en betydligt högre andel med eftergymnasial utbildning. Skillnaderna mellan kommuner i Fyrbodal är mycket stor, där fem kom-

muner (varav fyra i Dalsland) år 2022 hade färre än 30% med någon eftergymnasial utbildning, medan Trestads-kommunerna samtliga hade minst 40 procent.

■ Andel i länet som är etablerade på arbetsmarknaden eller i högskolestudier tre år efter avslutad gymnasieutbildning.

Källa: Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning i Västra Götalands län, 2023. Om statistiken: "Statistiken omfattar ungdomar som slutförde ett yrkesprogram i gymnasieskolan med examen eller studiebevis om 2500 poäng läsåren 2014/15–2016/17. Värt att notera är att covid 19 pandemin pågick under uppföljningstiden för personerna som avslutade gymnasieskolan 2016/2017. Eftersom pandemin drabbade sektorer där många unga får sitt första jobb är det troligt att detta påverkade deras förutsättningar att etablera sig. År 2020 var det en relativt kraftig nedgång av andelen ungdomar med etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med året innan" (s 15).

Avslutning – slutsatser

Enligt Skollagen ska utbildningen i gymnasieskolan utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn.

Utbud i Fyrbodal

Fyrbodal som helhet har ett nästan fullständigt utbud av gymnasieprogram. Dock behöver många elever i området resa långt till sin skola. Det är angeläget att säkerställa en god geografisk spridning på gymnasieutbildningarna. Den samverkan som framöver blivit lagstadgad genom ny lagstiftning om planering och dimensionering kan här vara till stor hjälp, under förutsättning att inte elevernas valfrihet blir mindre genom reformen.

Introduktionsprogram ges i nästan alla kommuner i Fyrbodal. Dock är valfriheten för eleverna som inte är behöriga till nationella program kraftigt begränsad, då det är en stor konkurrens om de platser som finns på programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för grupp. Här finns stora möjligheter att förbättra situationen genom samverkan.

Fyrbodals utbud är anpassat till de rekommendationer som ges i Skolverkets regionala planeringsunderlag (Skolverket rekommenderar 42 procent yrkesprogram i Västra Götaland, i Fyrbodal är andelen 49 procent av de erbjudna platserna på yrkesprogram). De program som är något överdimensionerade är Försäljning och service, Estetiska programmet, Naturbruk samt Barn och fritid. Detta gäller dock erbjudna platser och visar alltså inte hur många som antagits. Det finns förklaringar i den delregionala näringslivsstrukturen till dimensioneringen av Försäljning och service samt Naturbruk. Industritekniska programmet är något underdimensionerat och kan alltså växa ytterligare. De högskoleförberedande programmen är snarast underdimensionerade området som helhet, utöver Estetiska programmet (se ovan) och Teknikprogrammet (med lagom många platser). I Västra Götaland som helhet är dock de högsko-

leförberedande programmen överdimensionerade, varför det inte är självklart lämpligt att dimensionera upp dem trots att det ser annorlunda ut i Fyrbodal.

Behörighet, söktryck och antagning till gymnasieskolan i Fyrbodal

De allra flesta elever som söker till gymnasieskolan blir antagna till sitt förstahandsval. Samtidigt är många elever obehöriga, även till de program som leder till yrken där kompetensbristen är stor (exempelvis Vård och omsorg och Bygg och anläggning). Hela 16,2 procent var inte behöriga till något nationellt program. Detta leder till längre utbildningstider i bästa fall och framtida utanförskap i värsta fall för de ungdomar som drabbas. Här är det av stor vikt att göra insatser för att fler ska bli behöriga till nationella program så snart som möjligt, och att arbeta långsiktigt för att framtida årskullar ska nå behörighet i 9:an.

På flera av de program där arbetsmarknadsutsikterna är bäst, är könsbalansen väldigt ojämn. Detta kan bidra till svårigheter med kompetensförsörjning, på grund av att det är svårt för branscherna att locka tjejer eller killar till en mans- eller kvinnodominerad bransch. Att motverka könsbundna utbildningsval innebär också att utöka elevernas valfrihet. Insatser såsom Yrkesambassadörer och annat som görs i god tid innan gymnasievalet kan bidra här.

Genomströmning, IM, KAA och skolavhopp

I Fyrbodal, liksom i Sverige som helhet, så är det tyvärr en betydande andel av ungdomarna (ca 12% i riket, kraftigt varierande i Fyrbodal) som kommer att tillhöra det kommunala aktivitetsansvaret på grund av att de inte påbörjat eller hoppat av från gymnasiestudier. Totalt i Fyrbodal var det 2023 ca 2/3 som tog

gymnasieexamen inom 3 år från start (ovägt medel) mot rikets drygt 7/10. Över tid ligger utvecklingen ganska stilla i Fyrbodal som helhet.

Här är bättre rutiner, metoder och arbetssätt för att minska frånvaro, förhindra skolavhopp och stötta de som hoppar av, viktiga att utveckla. Tidiga insatser är att förordas. Eftersom eleverna rör sig över kommungränserna för gymnasiestudier, är samverkan en viktig nyckel till framgång.

När det gäller behörighet till högre studier, ligger Fyrbodal en bit efter rikssnittet med drygt hälften av gymnasieeleverna som uppnått grundläggande behörighet för högskolestudier inom 4 år. Detta ska dock sättas i relation till att Fyrbodal har en högre andel som studerar på yrkesprogram än i riket som helhet och att de som ingår i statistiken hittills aktivt har behövt välja till kurser på yrkesprogrammen för att få grundläggande högskolebehörighet.

Efter gymnasieskolan

Fyrbodals lägre andel som är behöriga till högre studier, speglar sig i att det är en lägre andel från Fyrbodal som studerar på högskola/ universitet två år efter gymnasieexamen, än för riket som helhet. Här vet vi

genom forskning, statistik och tidigare projekt att det finns en betydande snedrekrytering till högskolan när det gäller socioekonomisk bakgrund, men att också avstånd till högskola/ universitet spelar stor roll för om personer söker sig till vidare studier. Forskning visar att geografisk närhet lockar fler/nya grupper att vidareutbilda sig, t ex äldre studenter och studenter med lågutbildade föräldrar. Brist på möjligheter till högskolestudier i närheten innebär också en stor risk för att de ungdomar som vill studera vidare lämnar hembygden för gott.

Skolverkets planeringsunderlag liksom Utbildnings- och arbetsmarknadsrapport för Fyrbodal visar på att det finns en alltför stor tillgång på gymnasialt utbildade från högskoleförberedande program (som alltså inte gått vidare till högre studier). Ungdomar som väljer högskoleförberedande program men antingen inte klarar målen i dem, eller inte studerar vidare efteråt, riskerar att bli förlorare på arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden för elever från många av yrkesprogrammen, särskilt Bygg och anläggning, El och energi, Fordon och transport, Industriteknik, VVS och fastighet samt Vård och omsorg ser däremot i nuläget ljus ut.

Referenslista

Gymnasieantagning, underlag för planering och dimensionering

Antagning Fyrbodal: [Hem - Antagning Fyrbodal](#)

Fyrbodals kommunalförbunds sida om dimensionering av gymnasial utbildning: [Dimensionering av utbildning - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Kolada, databas med offentlig statistik med cirka 6000 nyckeltal: [Fri sökning - Kolada](#)

SCB:s trender och prognoser: [Microsoft Word - Trender och Prognoser 2023 KLAR rev.docx \(scb.se\)](#)

Skolverkets regionala planeringsunderlag för Västra Götalandsregionen: [Planeringsunderlag för gymnasial utbildning: Västra Götalands län - Skolverket](#)

Skolverkets sida om etablering efter gymnasial utbildning: [Etablering efter gymnasial utbildning - Skolverket](#)

Skolverkets sida för att söka statistik: [Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning - Skolverket](#)

Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Fyrbodal fram till 2035, där Västra Götalandsregionen har brutit ner SCB:s siffror från de regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna: [Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Fyrbodal fram till 2035 \(vgregion.se\)](#)

Fullföljda studier

Fullföljda studier på Fyrbodals kommunalförbunds hemsida: [Fullföljda studier i Fyrbodal - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan – Skolverket 2022: [Grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan \(skolverket.se\)](#)

Kraftsamling fullföljda studier i Västra Götalandsregionen: [Fullföljda studier - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)

Kunskapsbank fullföljda studier: [Fullföljda studier - Kunskapsbank med metoder, fakta och forskning \(fullfoljdastudier.se\)](#)

Kunskapsnod fullföljda studier Fyrbodal: [Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodal - Fyrbodals kommunalförbund](#)

MUCF:s sida om UVAS: [Unga som varken arbetar eller studerar | MUCF](#)

Nätverk för det kommunala aktivitetsansvaret i Fyrbodal: [Nätverk för handläggare/ansvariga för det kommunala aktivitetsansvaret \(KAA\) i Fyrbodal – KAA-nätverk Fyrbodal - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Rapport om UVAS: [Ett långvarigt utanförskap | MUCF](#)

Skolverkets sida om det kommunala aktivitetsansvaret: [Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar \(KAA\) - Skolverket](#)

Skolverkets statistiksamling om det kommunala aktivitetsansvaret: [Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning - Skolverket](#)

Studie- och yrkesvägledarnätverket Fyrbodal: [Nätverk för studie- och yrkesvägledare i Fyrbodal – SYV-nätverk Fyrbodal - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Kompetensförsörjning

Avsiktsförklaring om kompetensförsörjning i Västra Götaland:

[Avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden.pdf \(vgregion.se\)](#)

Branschråd och college processledda av Fyrbodals kommunalförbund: [Branschråd och college - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Fyrbodals kommunalförbunds kompetensförsörjningsavdelning, med länkar till information, branschråd och nätverk: [Kompetensförsörjning - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Kompetensråd Fyrbodals: [Kompetensråd Fyrbodals - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Nätverk inom kompetensförsörjning som processleds av Fyrbodals kommunalförbund (alla): [Nätverk Kompetensförsörjning - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Praktiksamordning Fyrbodals: [Praktiksamordning Fyrbodals - Fyrbodals kommunalförbund](#)

SCB via Västra Götalandsregionen; [Microsoft Power BI](#)

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) statistiska analys av studenternas rörlighet inom Sverige, en fördjupning, 2020: [Studenternas rörlighet inom Sverige en fördjupning.pdf \(uka.se\)](#)

Västra Götalandsregionens program för att bygga kompetens: [Program Bygga Kompetens \(vgregion.se\)](#)

Västra Götalandsregionens sida för kompetens: [Kompetens - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)

Yrkesambassadörer i Fyrbodals: [Yrkesambassadörer - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Ökad högskoleövergång: [Högskolan Väst - Om projektet \(hv.se\)](#)

Övriga dokument och sidor som refereras till i rapporten

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götalandsregionen: [Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)

Fyrbodal

